

Foto: BS

Kadar Martin (11. 11.) oblake preganja, nestanovitna se zima oznanja.

Razmišljamo Vsi smo begunci

Zgodovina nas res ničesar ne naučil! Sto let je v obdobju zemljine dobe zelo malo, v življenjski dobi človeka pa se zdi ogromno. V času prve svetovne vojne je bilo samo iz Primorske izgnanih več kot sto tisoč ljudi, da ne govorim še o ostalih predelih Slovenije. Nato se je zgodba v veliki meri ponovila tudi v času druge svetovne vojne in vojne na Balkanu. Pa je minilo dobrih dvajset let in smo spet sredi begunske krize; tokrat jo na srečo čutimo samo posredno. Preko naših krajev se valijo ogromne skupine ljudi z bližnjega vzhoda, ki v upanju na boljše življenje potujejo proti Nemčiji, Švici, Švedski ... Selitve so stalnica razvoja človeštva. Predniki naše vrste so v razmeroma kratkem času poselili ves planet. Naši predniki niso bili tukaj od nekdaj. Na ta prostor so se naselili v različnih migracijskih valovih in od tukaj odhajali na vse mogoče konce sveta. »Ker smo v zadnjih tednih začutili neverjeten strah pred prihodom tujcev, se kot antropolog, ki skušam razumeti različne načine življenja po svetu, moram odzvati. Strah pred prišleki je razumljiv, ni pa nujno potreben. Vsaj ne onkraj običajne previdnosti, s katero se soočamo v vsakdanjem življenju. Opažam, da je izjemen strah ljudi pred prav določenimi tujci, mlajšimi moškimi iz muslimanskih dežel, še posebej močan.

Strah pred mladimi moškimi je vsaj deloma razumljiv v družbi, ki se nezadržno stara, strah pred muslimani in muslimankami pa odseva neverjetno zakoreninjene predstave o sovragih, ki so napadali deželo pred stoletji. Neposreden spomin na t. i. turške vdore je hitro zbledel, namoestila pa ga je pripoved, tako ljudska kot uradna zgodovinopisna. A to ni naša sedanost. Slovenija se ne bo mogla izogniti ne beguncem, ki bežijo pred vojno, ne priseljencem, ki iščejo boljše življenje. Enako kot se ne bo mogla izogniti izseljevanju njenih prebivalcev, ki iščejo svojo priložnost v tujini. (Povzeto po združenju Kula, Slovensko etnološko in antropološko združenje).

In če smo vso to dogajanje še mesec dni nazaj spremljali samo preko novic na televiziji, so v drugi polovici oktobra begunci prišli tudi v našo občino. Preko družabnih omrežij smo v trenutku, ko so se pojavili, lahko videli, kako pešajo čez Stojnce in Bukovce proti Markovcem. Na najbolj priljubljenem spletnem omrežju se je takoj vnela vroča debata o njih. Človek res samo z začudenjem gleda, koliko nestrpnosti je prisotne med nami. Med begunci so tudi ekonomski migranti, ki bežijo v upanju na boljše priložnost v tujini. In ko se vse povprek pljuva preko teh ljudi, pozabljamo, da se je marsikateri naš sovaščan, prijatelj ali znanec v zadnjih letih podal s trebuhom za kruhom in je tudi on nekje v tuji deželi na milost in nemilost prepuščen takšnim in drugačnim razmišljanjem domačinov. Ti ljudje, ki se pomikajo čez naše kraje, niso sami

krivi, da so kjer so, ampak so do neke mere prisiljeni zapustiti svojo domovino in drugje iskati boljše prihodnost. In ko človek v živo vidi, kako premraženi in premočeni ter dobesedno izgubljeni iščejo pristo mesto na avtobusu, ki bi ga naj odpeljal v boljše življenje, mu da kar malo misliti. Tudi mi se glede na razmere lahko kaj hitro najdemo v njihovi koži, predvsem mladi kot ekonomski migranti. Eden izmed naših občanov je v vsej tej poplavi razprav in mnenj na Facebooku zapisal: »V avto, pa do Maribora za 100 evrov;« »Naj grejo nazaj od kod so prišli,« itd. V 21. stoletju živimo, res? Hvala FB, da mi na podlagi par komentarjev pokažeš, kdo je debil, umsko nesposoben, xy ne vem vstavi po želji ... Ljudje, med begunci so nekajmesečni otroci, ki ne vedo, kaj je Sirija, Schengen, nacionalizem, islam, budizem, Evropa, idiotizem, vojna, rasizem ... Niso sami krivi, da so, kjer so. Jih pelješ par metrov, daš vodo za na pot, že jabolko je boljše kot nič.

In komentarji glede smeti? Po tem takem mimo dvorca Betnava ob cesti že 10 let in več hodijo begunci? Pa vse te ure zgodovine in etike v šolah, pa se niti generacije, ki so vojno preživele, niso nič naučile ...«

Obenem pa ne pozabimo, da je večina naših občanov potomcev Uskokov, torej beguncev, ki so pred petsto leti in več pribežali v naše kraje pred Turki. Prav tako pa ne pozabimo, kar so nam govorili starši, ko smo bili otroci: »Strah je votel, okrog ga pa nič ni.«

M. M.

UVODNIK

1. november, dan spomina na mrtve, religiozni in državni praznik, je minil v miru, spokojnosti in mislih na naše pokojnike. Skoraj nikogar ni med nami, ki se ne bi soočil z izgubo vsaj enega ljubljenega človeka. Žalost ob izgubi ljubljenega bitja je naraven čustveni odgovor, vendar ne smemo znova iskati tistega, kar je bilo. Namesto tega raje izkoristimo prazen prostor in ga napolnimo z ljubeznijo do še živečih in s spomini na umrle.

Antropologinja Vesna V. Godina pravi, da je dobro, da se ljudje srečujemo, pa čeprav le na porokah, pogrebih in pokopališčih. Za nas, Slovence, je namreč znano, da v vsakdanu zanemarjamo te odnose, čeprav smo ljudje z nešteto nevidnimi nitmi povezani. Smo del ljudi, ki nas obkrožajo, in oni so del nas. Potrebujemo se, kajti rojeni smo za skupnost. Zato se veselimo srečanj s sorodniki in prijatelji, z znanci in tudi neznanci. To je tisto, kar bi morali vedno znova in znova negovati: odnosi drug do drugega in z drugimi, tako v družini kot zunaj nje. Toda za dober odnos se mora potruditi prav vsak. Raziskati čistost svojega srca je eden od prvih korakov, čeprav vemo, da se je s srcem težko pogovarjati. Zanj moramo biti dovolj ponižni, mu brezpogojno zaupati in slediti. Šele z bogastvom brezpogojne ljubezni in spoštovanja, ki ga moramo najprej prejeti, smo pripravljene, da delimo dobroto, razumevanje in ljubezen naprej. Spoštovati moramo vse ljudi, ne glede na spol, starost, barvo kože in družbeni položaj. Biti moramo potrpežljivi, dostopni in razumevajoči z drugačnimi od samih sebe: s starejšimi in tujci, z brezdomci, zapuščenimi in onemoglimi posamezniki, z drugače mislečimi in verujočimi. Pri tem ni nujno, da se z njimi tudi strinjamo. Ne iščimo zanje opravičila, le sprejmimo jih takšne, kakršni so.

Slednje postaja aktualno predvsem v krizi beguncev, ki se zatekajo v evropske države po sredozemski in balkanski poti. Zaradi preteklih medijskih afer, ki so jih razkrinkali posamezniki ali raziskovalni novinarji, vemo, da je večina tega, kar se dogaja z begunci, skrito našim očem. Begunci v iskanju boljšega življenja in zlasti varnosti tudi umirajo: v neustreznih čolnih v Sredozemlju ali zaradi prenatrpanosti v tovornjaku oziroma kombiju. Toda istočasno veliko več ljudi umira tam, od koder ljudje bežijo. To je katastrofa in še neprimerno hujši zločin, kakršnega nihče od nas ni doživel in zaradi katerega bi morali vsi preseči predsodke in pomisleke.

Današnji uvodnik bom zaključila z zgodbo, tokrat Dana Asmussena.

Zelo bogat oče je za nekaj dni odpeljal svojega sina na deželo, kjer naj bi v revni družini spoznal, kako je biti reven. Na poti domov je vprašal sina, ali se je v minulih dneh kaj naučil. Sin je nekaj časa molčal, nato pa očetu odgovoril: »Videl sem, da imamo mi enega psa, oni štiri. Mi imamo bazen na dvorišču, oni potoček brez konca. Mi imamo ogromno lučk na dvorišču, oni zvezdnato nebo. Naše dvorišče ima ograjo, oni celo obzorje. Mi živimo na majhni parceli, oni na brezmejnem prostoru. Mi imamo osebje, ki nas streže, oni strežejo drugim. Mi kupujemo hrano, oni jo pridelujejo. Mi imamo zidove, da bi nas ščitili, oni imajo prijatelje, ki jih ščitijo.« Na koncu je sin še dodal, da so pravzaprav oni revni, ljudje na deželi pa bogati. Tokrat je oče molčal, saj je ob sinovi razlagi ostal brez besed. Namesto tega ga je objel, saj je spoznal, da materialno bogastvo resnično ni vse.

Urednica Irena Pukšič

Dan spomina na mrtve

1. november, dan spomina na mrtve, je slovenski državni praznik in dela prost dan. Na ta dan množično obiskujemo grobove ter se s cvetjem in prižiganjem sveč poklonimo spominu na mrtve. Najvišji državni predstavniki in politiki na različna spominska obeležja položijo vence ter se tako spomnijo umrlih v slovenski osamosvojitveni vojni in obeh svetovnih vojnah. Tudi župan Milan Ga-

brovec je položil venec k spomeniku vsem žrtvam vojnega in povojnega nasilja na pokopališču v Markovcih, ki je bil postavljen 1. novembra 2004. S cvetjem in svečami domačini okrasijo tudi preostalih šest spominskih obeležij Občine Markovci. Pokopališča se v tega dne spremenijo v kraj spomina in pogosto so urejeni grobovi naših najdražjih tudi kraji snidenj

s sorodniki in z znanci. Žal mnogi med letom pozabijo na grobove svojih družinskih članov in se nanje spomnijo le ob prazniku.

Po drugi svetovni vojni se je katoliški praznik dan vseh svetih (svetnikov) pri nas preimenoval v dan mrtvih, leta 1990 pa v dan spomina na mrtve. Izvorno je bil praznik majhnih, preprostih, nezna-tnih svetnikov, ki so 'utonili' v množici proglašanih svetnikov in mučenikov, namenjen shodom družine in prijateljev, da bi ob grobu skupaj molili za vse umrle in njihovim dušam pomagali na potovanju v onostranstvo. Ta cerkveni praznik praznujejo skoraj po vsem svetu kot veliki dan vere, upanja, ljubezni in predvsem življenja, kar se po vsebini razlikuje od državnega praznika dneva spomina na mrtve.

Ljudje še dandanes verjamejo, da se 31. oktobra opolnoči odprejo vrata nebes, da bi lahko duše umrlih obiskale svoje domove in živeče svojce. Ta dan zaznamuje tudi ustaljeni simboli in navade: večerno zvonjenje, odprta vrata hiš, s kruhom, z vinom in blagoslovljeno vodo obložena miza, prazna klop ob zakurjeni peči, pa tudi cvetovi krizantem in goreče sveče na urejenih grobovih.

Foto: IP

Župan je poudaril: »Zaradi temeljnih vrednot humanizma in človeške svobode moramo ohranjanje spomina na zgodovinske dogodke med drugo svetovno vojno in dogodke po njej.«

1. november je kljub novim imenom in različnim vsebinam ostal tako posvetni kot cerkveni praznik, neločljivo povezan z družinskim druženjem ob hrani in pogovorih, katerih namen je predvsem oživiljanje spomina na tiste, ki jih ni več med nami, in ohranjanje spoštovanja življenja, tradicije in korenin. Ne pozabimo, da se tudi tega dne kot na vsak drug praznik vezi znotraj družine krepijo. »Drevo je tako močno, kot so močne njegove korenine, in tako varno pred vetrovi sveta, kolikor globoke in razvejane so njegove korenine.«

Irena Pukšič

Halloween, dan spomina na mrtve, vsi sveti, verne duše ...

Bo pa že držalo, da znamo Slovenci v nekaterih primerih res biti posebneži. V določenih situacijah ne znamo pogledati pred lastni prag in kaj hitro prevzamemo »eno izmed svetovnih neumnosti« v dobri veri, če je dobro za tujce bo pa še za nas. Prvega novembra na slovenskem praznujemo dan spomina na mrtve, ki se v cerkvenem letu imenuje vsi sveti. Dan pred tem, torej 31. oktobra je pa tudi državni praznik, dan reformacije, ki pa seveda nima nič skupnega s prazniki naštetimi v naslovu. V zadnjih dvajsetih letih se je na zadnji oktober povsod po državi močno razširila tradicija praznovanja halloweena ali po slovensko noč čarovnic, ki je dokaj ponesrečen prevod, saj bi naj angleško ime izviralo iz besedne zveze all hallow's even, kar pa pomeni večer vseh svetih. Praznik seveda s slovensko kulturno identiteto nima nič skupnega in gre za prevzeto tradicijo. Zadnji oktobrski dan je imel pomembno vlogo pri Keltih, saj so tedaj praznovali

novi leto, začelo se je obdobje teme in mraza ter seveda posledično pomanjkanja. Ta čas je bil med Kelti posvečen bogu smrti in prazniku mrtvih. Na ljudi so prežala nevarna bitja med njimi tudi čarovnice. Kasneje so se naseljenci v ZDA

in Kanadi začeli šemiti v vampirje, duhove, čarovnice... Tudi v Evropi so številne poganske prakse poznale celo vrsto ritualov, ki so zadnje oktobrsko noč odpirali pogled v mračni svet duhov prednikov in negativnih sil. Mnoga ta obredja je

Foto: arhiv avtorja

Markovsko pokopališče pred II. svetovno vojno.

Foto: M. M.

Markovsko pokopališče ob dnevu mrtvih.

kasneje prevzelo krščanstvo in jih priredilo sebi v prid. Dan vseh svetnikov torej prvi november je bil uveden na začetku 9. stol., kajti ko je bil praznik uveden v prvi polovici 7.stol. so ga praznovali 13. maja. Praznik vernih duš, ki pa ga obeležujemo 2. novembra pa se kontinuirano praznuje od leta 1006. Danes je praznik spomina na mrtve predvsem, dan ko obiskujemo grobove bližnjih, že kakšen teden prej, pa se grobovi počistijo in uredijo. Ta dan potekajo ob spominskih obeležjih tudi različne komemoracije

s polaganjem cvetja in sveč. Zdi se, da počasi ljudje dojemajo, da pretirani cvetlični aranžmaji, kupi sveč na grobovih in nova oblačila ne doprinašajo k vsebini praznika in ga ne delajo bolj pomembnega kot sicer. Ta dan je tudi priložnost za srečevanje sorodnikov in znancev. V preteklosti je praznik baziral predvsem na krščanskem izročilu, tako je dan pred praznikom bil zapovedan strogi post, ki so se ga ljudje močno držali. Ljudje so se svojih prednikov in se še spominjajo z molitvami, obiskom cerkve in pokopališča. Še danes so vsaj v naši fari v navadi molitve za rajne, ki se molijo ves mesec november pred jutranjo mašo. Marsikdo še danes na večer praznika na mizo nastavi hrano in pijačo za duše, ki ponoči pridejo iz vic ter se okrepčajo. Predvsem nekoč so otroke v to prepričevali tako, da so potem ko so na mizo nastavili okrepčila, starši le ta čez noč pojedli in popili, zjutraj ko pa so otroci videli prazno mizo so verjeli, da so jih ponoči obiskale verne duše. Sicer pa je še vedno navada, če se tekom leta naredi kakšna škoda, da se reče: »To je pa za verne duše«. Do druge svetovne vojne je bila povsod po slovenskem šega, da so za prvi november obdarovali otroke in siromake s posebnimi kruhki, ki so po različnih krajih nosili različna imena (prešice, vahtiči, mižnjeki, krapci...) Če ob prvem novembru govorimo o prazniku, vseh svetnikov, je pa drugi november praznik spomina na verne duše, torej spomina na vse verne umrle, ne samo na svetnike in mučence. Praznovanja 1. in 2. novembra se po svetu močno razlikujejo, če bi si pri nas ta dneva voščili vesele praznike, bi se slišalo nekoliko nenavadno, v nekaterih delih Mehike pa se na ta dva dneva dejansko praznuje.

Celotna družina se zbere na grobovih svojcev, kamor prinesejo hrano in lokalne alkoholne pijače ter praznujejo v spomin na svoje pokojne in svetnike, ki jih varujejo. (Nekateri podatki so povzeti po knjigi J. Bogataja, Slovenija praznuje).

M. M.

Zapuščina Branke Jurca v Knjižnici Ivana Potrča Ptuj

Knjižnica Ivana Potrča Ptuj v letu 2015 praznuje 60-letnico Mladinskega oddelka. Med dogodki, ki smo jih pripravili ob tem jubileju, je bilo tudi poimenovanje pravljíčne sobe Mladinskega oddelka po Branki Jurca, kar smo slavnostno obeležili z literarnim večerom v septembru 2015. Ob tej priložnosti smo predstavili del zapuščine Branke Jurca, ki jo je knjižnica v letu 2014 prejela v dar od pisateljičinega sina dr. Matjaža Potrča. Podarjena knjižna zbirka je svoje mesto dobila v pravljíčni sobi Mladinskega oddelka in šteje 119 knjižnih enot. Med njimi je 60 avtorskih del Branke Jurca, od tega 16 prevodov v tuje jezike. Z zapuščino Branke Jurca smo ob knjigah iz njene osebne knjižnice prejeli še precej raznovrstnega gradiva, ki je našim uporabnikom dostopno v Domoznanskem oddelku. Med drugim hranimo številne tipkopise Jurčine kratke proze, družinske fotografije, periodiko in korespondenco. Del zapuščine so tudi nagrade in priznanja, ki jih je Branka Jurca prejela za svoje literarno in družbeno delo: Levstikova nagrada za knjigo črtic Okoli in okoli (1960), zlata knjiga za slikanico Poredni zajček (1975), zlata knjiga za delo Ko zorijo jagode (1976), zlata knjiga za slikanico Bratec in sestra (1980), partizanska spomenica (1941), priznanje OF ... Branka Jurca je bila rojena 24. maja 1914 v Koprivi na Krasu. Ko je oče dobil službo v maribor-

Branka Jurca s soprogom Ivanom Potrčem (80. leta 20. stoletja)

Foto: arhiv Knjižnice Ivana Potrča Ptuj

ski kaznilnici, se je družina preselila v Maribor, kjer je obiskovala osnovno šolo in učiteljišče (1929–1934). Leta 1938 je dobila prvo službo učiteljice pri Sv. Jakobu v Slovenskih goricah. Po nemški okupaciji Maribora se je preselila v Ljubljano in se priključila Osvobodilni fronti. Kot aktivistka narodnoosvobodilnega gibanja je bila internirana v koncentracijski taborišči Gonars in Ravensbrück. Po vojni se je poročila s pisateljem Ivanom Potrčem, rodila sta se jima dva otroka, Matjaž (1948) in Marjetica (1953). Znova se je vrnila za učiteljski kateder, nato je urejala reviji Ciciban (1960–1971) ter Otok in družina (1964–1966). Izšli sta njeni zbirki kratke proze, namenjeni odraslim bralcem, taboriščne novele Pod bičem (1945) in zbirka novel Stekleni grad (1958), nato pa je svojo pisateljsko pot posvetila pisanju za otroke in mladino. Kot soproga Ivana Potrča je stkala vezi s Ptujem in tudi z našo ptujsko knjižnico. Leta 1994 je kot guvernica sodelovala na otvoritvi Mladinskega oddelka v prostorih Malega gradu. Predlagala je odprtje spominske sobe Ivana Potrča in leta 1998 knjižnici podarila bogat del njegove zapuščine. Obe donaciji nas uvrščata med knjižnice, ki o Branki Jurca in Ivanu Potrču hranijo največ gradiva, ob tem pa so del naše zbirke postale knjige, ki so nekoč polnile njune knjižne police.

Anja Ogrizek

Zgodovina Ptujsko-Dravskega polja

Poselitev naših krajev sega v neolitik, mlajšo kameno dobo, kar pričajo najdbe kamnitega orodja. Gera Petrovič iz Stojncev je na njivi našla motiko iz zelene kamnine. Čeprav redko, so bili naši kraji stalno poseljeni. V tretjem stoletju pr. n. št. so v naše kraje začeli vdirati Tavrski, keltsko pleme, vzdolž Drave in Mure, nosilci mlajše železne latenske dobe. Sledi njihovega bivanja so grobišča Formin, Pleterje, Brstje in Stojnci, kjer so leta 1937 odkrili skeletni grob s pridelki (nakit). Našli so tudi Keltske novce, med njimi zlatnik v Markovcih. Ilirsko-Keltskega izvora so tudi imena za Dravo, Ptuj in Formin. V letih 16–9 pr. n. št. so si Rimljani naše kraje vojaško in gospodarsko podredili. Naše ozemlje Slovenije je bilo med provincama Norik in Spodnjo Panonijo, katera del je bilo tudi Ptujsko in Dravsko polje. Na Ptujju je bil vojaški tabor Gemine 13. in 8. Avguste (mesto v malem). Cesar Adrijan je dal zgraditi kamnit most čez Dravo (na Vičavi), njegov doprsni kip hranijo v Lapidariju ptujskega muzeja. V Poetovionu so izvolili rimskega cesarja Vespazijana. Ptuj je imel kanalizacijo in talno ogrevanje (lončene cevi). Imel je 45 000 prebivalcev (z okolico). Častili so boga Mitra, bilo je pet mitrejev (na spodnji Hajdini, na Bregu in na Vičavi). V Rabelčji vasi je bil obrtniški del mesta, kjer so imeli lončene peči za žganje glin in keramike. Potekala je tudi carina iz Švice do Črnega Morja. Rimski imperij je obsegal 3/4 tedanjega znanega sveta: od Anglije, preko Germanije, Severne Afrike do Perzije (Parti). Na Ptujju je tudi Orfejev spomenik, posvečen Juliju Veru, Rimskemu dostojanstveniku. Ta je bil iz enega pohorskega kosa (apnenca). Rimski general Primus, doma iz Francije. Na Ptujju je bila škofija Viktorina Ptujskega; umrl je mučeniške smrti

leta 312 za časa cesarja Dioklecijana. Zaradi velikosti in začetka vdorov Nemadskih plemen (barbarov), spodnjih Gotov (Alarik), Hunov in vandalov se je Rimsko cesarstvo razdelilo na Vzhodno (Bizantinsko) in Zahodno Rimsko državo. 300 let je bila krščanska vera preganjana. Leta 313 je cesar Konstantin izdal Milanski edikt, s katerim je postalo krščanstvo državna vera. Prenesel je sedež Vzhodnega cesarstva v Konstantinopol. Propadu so botrovali tudi spletke in umori. V začetku 5. stoletja so se pojavili nomadski jezdecji Huni (z vojskovodjo Atilo). Razdeljali so tudi Ptuj in prišli do severne Italije. Naši kraji so bili tudi pod Avarsko-Obrsko oblastjo, kar lepo opisuje Ilinka Vašte v knjigi Svet v zatonu. Spisala je tudi življenjepisa o Francetu Prešernu in še o drugih. Prva slovanska državna tvorba je bila Samova plemenska zveza. Samo je bil frankovski trgovec, bil je sposoben in so ga Slovani izvolili za svojega kneza. Slovani so imeli tudi Karantanijo s knezom Kocljem in Pribinu. Kocelj je dal na Ptujju postaviti dve cerkvi. Moral je poslati svoja nečaka Gorazda in Hotimirja na Bavarski dvor za talca. Preko Bavarcev smo prišli pod frankovsko državo (Karel Veliki). Reka Drava je bila meja njegove države, v katero smo spadali tudi mi. Reka Drava je bila tudi meja med oglejskim patriarhatom in Salzburško nadškofijo, katerega ministerijali so bili gospodje Ptujski (Briksen in Frejsink). Gospodje Ptujski so imeli v Markovcih in okolici svoje podložnike in so bili ustanovitelji gradu Papstein, ki so ga leta 1492 razrušili Turki, ki so 19 dni pustošili po Ptujski okolici. Iz kamenja gradu so postavili majhno cerkvico. Po vdoru Ogrov (Madžarov) so naši kraji pristali pod ogrsko oblastjo (Matija Korvin - Kralj Matjaž). Markovsko graščino so imeli Prejnerji

(Friderik), grofje Attemsi, ogrski velikaš Jakob Sekelj (gospodar Ormoža). Markovci so spadali pod Dornavo. V lasti so jo imeli Draškoviči, gospodarji Trakoščana. Proti koncu 17. stoletja je po Ptujsko-Dravskem polju razsajala kuga (črna smrt), kar opisujejo France Bevk, Ksaver Meško, duhovnik iz Ključarovec in hajdinski duhovnik Bauman. Po Ptujskem polju so se tudi pojavile kobilice. Pojedle so ptujskega Žida Izaka Rozenzveiga in njegovega konja, ko se je peljal po dolg vdovi Vidovički v Stojnce. Njen mož je bil zaposlen pri njem in mu je bil dolžan. Hčerka Rahela ga je prosila, da naj ne hodi, ker je imela sanje, da je videla oblak kobilic. Ni je vseeno ubogal in je šel na pot. Z otrokom v naročju ga je prosila, da ji naj da čas, da bo vrnila denar, vendar je vseeno morala vrniti dolg. Markovci so najprej spadali pod prafaro sv. Jurija na Ptujju, pozneje pa k Ožbaltu. 1789 pa je župnija postala samostojna. Kroniko Markovske fare je pisal zgodovinar in kronist Matej Slekovec, duhovnik v Markovcih. Sedanje cerkev so začeli graditi leta 1870, dograjena je bila 1872. Največja vas Bukovci se omenjajo 1286. leta, po rastju bukev. Proti koncu 19. stoletja je zajel gornji del Bukovcev strahovit požar, ki je upepelil 27 hiš. Ustavil se je pri Solinovi kapeli (Žilahčvi), zato so postavili kapelo posvečeno Mariji. Vas Stojnci se imenuje po osebnem imenu župana Stojana. Omenjajo se nekoliko kasneje. Zabovci se prvič omenjajo leta 1474, takrat, ko je Drava prestopila bregove in je grozila, da bo zalila celo Ptujsko polje, zato so farani postavili kamnito statvo na čast sv. Marku - tam kjer je Drava spremeni svojo smer in se usmerila na desno. V Zabovcih je v sredini 19. stoletja dvakrat razsajala kolera. Prvič je zahtevala 29 človeških življenj. Drugič je zahtevala tri.

V Zabovcih je bil tudi ribnik, ki ga je dal narediti gospod iz Dornave.

Borovci so dobili ime po borovih gozdovih, omenjajo se v 15. stoletju. Prvenci Strelci so dobili ime po strelskih dvorih (Schuchen), ki so jih imeli gospodje Ptujski v teh vaseh zaradi varnosti. Vas Markovci se omenja zaradi gradu Papstein in cerkve sv. Marka. Nova vas Markovci (Nagošejnci) so najbolj prepoznavni zaradi Drave in brodov, ki so vozili čez njo. Vozili so vse, od drv do sena - za vse potrebe ljudi in živine.

K Markovcem je spadalo nekaj hiš tudi iz Šturmovcev. Pozneje se je to uredilo. Požar je upepelil tudi zgornji del Markovcev do Frančovih. Pri njih je takrat stal križ in je takratni gospodar Tobias padel na kolena in prosil Gospoda, naj posreduje in takrat je postavil kapelo, v znak zaobljube. Markovska cerkev ima na levi strani veliko kapelo, glavni oltar in dva stranska oltarja, posvečena Mariji in Jožefu. Zvonik v katerem so zvonovi, je visok 46m. Niti prva niti druga svetovna vojna ni obšla naših krajev, ker vojne zahtevajo trpljenje in žrtve. V Spuhlji so padli v zasedo štiri mladi fantje iz markovske fare. Proti Haloizam je grad Borl, kjer je bilo zbirno taborišče za zapornike. Med njimi je bil zaprt tudi Janez Kostanjevec, Andrejčekov iz Markovcev. Prvič se mu je posrečilo pobegniti, drugič pa je bil ustreljen v Velikem Vrhu v Halozah. Samostojna občina smo postali 1998 in prvi župan je bil Franc Kekec. Sedanje župan pa je Milan Gabrovec. S samostojno občino smo pridobili razne ugodnosti in občina je bolj napredovala. Še po 2. sv. vojni so se ljudje najbolj ukvarjali s kmetijstvom. S časom pa so se ljudje usmerili na sodobne službe in industrijo. Nekateri so si odprli samostojna podjetja.

S pisanjem bom nadaljeval kdaj drugič, če mi bo zdravje dopuščalo.

Alojz Lovrenko

Zgodbe iz preteklosti (3)

O ženski, vzgoji ...

Ptujsko polje je zelo dolgo obdržalo značaj izrazito agrarne pokrajine. Za leto 1820 lahko strnemo, da je bilo prebivalstvo izključno agrarno s 97 %. Leta 1931 se je s kmetijstvom ukvarjalo 90 % vsega aktivnega prebivalstva, leta 1953 še vedno 80 %. Med neagrarne prebivalce lahko prištejemo nekaj duhovnikov, učiteljev, graščakov, obrtnikov.

Tokrat bom poudarek namenila tisti polovici kmečkega prebivalstva, ki je bila v kmečkem gospodarstvu še najbolj vključena v proizvodnjo, kljub temu pa ni zasedala družbenega položaja, ki bi bil enakovreden njeni delovni vlogi – ženskam.

V času kmečke ekonomije, ki je bila organizirana hišno in družinsko in bila brez ločnice med pridobitnim delom, so bile ženske nepogrešljiva delovna sila na obeh področjih.

Etnologinja Irena Destovnik navaja troje zakonitosti: da so bila vsa dela, ne glede na to, kdo jih je opravljal, spolno obeležena, da so ženske opravljale tako moška kot ženska dela in da moški ženskih del niso nikoli opravljali. Starejši ljudje omenjajo, da so njihove matere šle bodisi same ali z očetmi, kadar so odhajali na njivo, na travnik, v gozd in tam opravljale težka fizična dela. Če ni bilo nikogar, ki bi čuval otroke, so hkrati s seboj vzele še njih. Pri skrbi za živino in drugih domačih živalih je le skrb za konje pripadla izključno moškim, vsa ostala dela v zvezi z živino so večinoma opravljale ženske. Kljub temu da se je dobro vedelo, katera dela so moška in katera ženska, so se temu „idealu“ približale le tiste kmečke družine, v katerih je bilo dovolj delovne sile obeh spolov. Delo, kot so skrb za prehrano, skrb za zdravje otrok in drugih družinskih članov, so opravljale izključno ženske, ki so k opravljanju teh del že zgodaj vključevale svoje hčere. Tako imenovanih gospodinjskih opravil, kamor je spadalo predvsem kuhanje, pranje, šivanje, krpanje, pletenje v kmečkem gospodinjstvu, ne moremo primerjati z deli, ki jih opravlja današnja gospodinja. Kmečke hiše, butane ali lesene in krite s slamo so zahtevale tudi drugačen higienski pristop. Največ pozornosti so higieni notranjih in zunanjih prostorov posvečale pred cerkvenimi prazniki. Ribale so lesene pode, belile notranjost in zunanost hiš z apnom, ročno prale perilo, likale z železnim likalnikom na oglje. Sicer pa se je delovnik razlikoval glede na socialni status ali vlogo: kmetice, želarke, dekletke, pastirice ...

Pranje s pralnim strojem se je uveljavilo šele v 80-ih letih 20. stoletja, dotlej pa je pranje perila veljalo za zamudno delo. Cvetka Bezjak iz Stojncev je opisala postopek pranja perila, ki se ga spominja iz otroštva. Ženske so prvi dan perilo namočile in „nažefale“ z doma kuhano „žejfo“. Skuhale so jo iz stare „začimbe“, iz svinjske masti in dodale lužni kamen. Čez noč se je perilo namakalo v leseni kadi. Drugi dan so zakurile v peč in v večji posodi zavrele „nažajfano“ perilo. Reklo se je, da so z „žejfo vun kuhale“. Najprej so „zriplale“ belo perilo, nato so ga splahnile z mrzlo vodo, ga „zažmeknale“ in obesile po šibju. V vodo, kjer se je pralo belo perilo, so namočile še temno. Na koncu se je s to že dvakrat uporabljeno vodo „gor zbrisalo“ tla. Perilo so obesile po šibju, po plotu, pozimi se je obesilo okoli peči.

Lastnica fotografije je Marija Veršič iz Sobetincev. Na fotografiji je Tereza Vidovič, poročena Kolarič, rojena 8. oktobra 1883 v Sobetincih na Tkavčevski kmetiji.

Osebni higieni niso posvečali veliko pozornosti. Umivali so se v „lavorju“ z doma skuhan „žejfo“ predvsem ob sobotah, saj je bilo potrebno v nedeljo biti čist. Dojenčki so spali v zibelkah, otroci od treh let dalje v „slamjačah ali lesenih trugah“, v kateri je bila slama ali kožušje zašito z blagom, ki so ga ženske narahljale vsako soboto. Vzglavnike so izdelovale iz perja.

Rojstvo in vzgoja otrok sta v bili kmečki družini spontani pojav. Prvo in drugo se je dogajalo ob hkratnih kmečkih opravilih, ne da bi se na kakršen koli način oviralo delo na kmetiji. Kmečka družba se z otroki ni ukvarjala v današnjem pomenu besede. Starši so otroke zelo zgodaj vključevali v delo. Že pri treh letih so dobili manjše zadolžitve, pri petih letih pa je bilo potrebno gnati krave na pašo, se vstati zgodaj in krave napasti pred odhodom v šolo, nato pa se v šolo odpraviti peš. Današnji dnevni ritem določa šolski urnik, v času kmečke ekonomije pa je družinski vsakdanjik določalo delo. Temu je bilo podrejeno vse, tudi obiskovanje pouka in pisanje domačih nalog. Vzgoja je temeljila na avtoriteti očeta, matere, šole in cerkve. Sredstva, da so institucije dosegle svoje cilje, sta bila strah in spoštovanje. Strahospoštovanje, ki so ga otroci gojili do staršev, se je kazalo tudi v vikanju in onikanju staršev.

Pri pregledu Zapisnika duš za 2. polovico 19. stoletja je razvidno, da so ženske rojevale od porok do konca rodne dobe. To, da je ženska rodila pri 44. letih, je bilo nekaj vsakdanjega. Znanje o kontracepciji, ki si ga lasti 20. stoletje, ni na novo pridobljeno znanje, temveč ponovno odkritje v preteklosti uničenega znanja. Najstarejši dokumenti o kontracepcijski praksi namreč izvirajo iz Egipta. Razpon kontracepcijskih sredstev v antiki in srednjem veku je bil neverjetno

širok. Nekateri zgodovinarji trdijo, da sta katoliška cerkev in država po kugi, ki je v 14. stoletju zdesetkala prebivalstvo, napovedala skupen boj proti znanju na področju preprečevanja zanositve. Zaradi kuge je bilo premo delovne sile na velikih posestvih zemljiških in cerkvenih gospodov. Dekleta so bila o vsem, kar je bilo v zvezi z njihovimi telesi, slabo poučena; tudi o menstruaciji so vedele zelo malo. Danes je telo objekt samonadzora, v tradicionalnih kmečkih družbah pa je bilo telo objekt, s katerim se dela in takrat je bil človek vreden toliko, kolikor je lahko s svojim telesom naredil. Ena največjih vrednot takratne družbe je bila delavnost ženske in njena pripravljenost delati za druge. Dekletom je bilo določeno „živeti in skrbeti za druge“ in biti že zgodaj in pozno pri delu, služiti staršem, bratom in sestram in tudi drugim.

Tiste, ki si s poroko niso zagotovile obstoja v kmečkem sloju, so zdrsnile med tako imenovani podkmečki sloj. Tiste, ki se po bratovem prevzemu posestva niso poročile, so imele doma pravico do stanovanja in hrane; status domače hčere se je v trenutku, ko je njihov brat postal lastnik, spremenil v status dekle ali tete, ki pa je morala s svojim delom prispevati k preživetju celotne družine. Nekatero so kot dekle živele in delale pri drugih kmetih.

S pomočjo zgodovinskega vira bom obudila nekaj že zdavnaj pozabljenih zgodb posameznih žensk iz markovske fare v 19. stoletju. Moram priznati, da so me zgodbe globoko pretresle in pričajo o tem, da je bilo življenje v preteklosti težko. Zgodbe niso nenavadne, ampak odražajo čas, v katerem so živele.

Ko se je zelo mlada Marija Mislovič iz Belskega Vrha pri Zavrču 7. februarja 1881 poročila z Jakobom Muršecom

na Leihovo želarijo v Sobetince, je kar devet mesecev po poroki rodila hčerko Mario, ki je umrla stara tri mesece. Otroci so se rojevali iz leta v leto, rodilo se jih je kar dvanajst. Tri deklice so umrle v prvih mesecih po rojstvu, drugorojeni sin Johann je padel v vojski. Sedmorojeni Jakob se je leta 1893 poročil z Ano, roj. Muršec, na Lovrenčovo želarijo v Sobetince. Tudi njima so se otroci rojevali iz leta v leto; ravno tako je namreč zapisanih kar dvanajst otrok.

Podobna zgodba je zgodba Marie Horvat, rojene leta 1819, ki se je poročila s Simonom Obranom, rojenim leta 1818, na Bombekovo kmetijo v Zabovce. Zgodba je posebna v tem, da ni bilo moškega naslednika. Hčere so se rojevale iz leta v leto: Maria, Ursula, Katharina, Margareth, Theresia, Gertrud, Johanna, Apollonia, Anna. Pri rojstvu zadnje hčere sta bila stara 45 in 46 let. Oče je umrl tri leta po rojstvu zadnje hčere, mati pa čez 21 let.

Zagotovo pa ni bilo lahko Mariji Strelec iz Strelcev, ki se je 5. februarja 1872 poročila z Jakobom Plohlom na Županovo kmetijo v Sobetince, v tistem času največjo kmetijo zraven Lahove. Kakor je bilo takrat v navadi, sta nekaj dni pred poroko sklenila ženitno pogodbo, kjer je v šestih točkah na treh straneh zapisano vse v zvezi z doto in dedovanjem. Jakob je svojo prisotnost potrdil s podpisom, Marija in njena mati Katharina pa še s križcem. 27-letna Marija se je poročila s 40-letnim vdovcem Jakobom v Sobetince, kjer so jo pričakali 76-letni oče Georg Plochl, prevžitnikar, ter štirje majhni otroci: 8-letni Jakob, 6-letna dvojčka Janez in Štefan ter enoletna Marija. Po poroki je tudi sama rodila sina Franca, ki je kasneje, ko so se otroci iz prvega zakona poročili v okoliške vasi, prevzel Županovo kmetijo.

Ženske so rojevale doma in žal ob porokih tudi umirale. Takšna je zgodba Gertrud (Gere), ki se je poročila z Johannom Kostanjevcem na Čikovo kmetijo v Stojnce. Naslednji dan po porodu je umrla njena prvorojenka Tereza, nato pa je čez tri dni v žalosti in bolečinah umrla tudi Gertrud.

Žalostna je tudi zgodba Marije Lešnik, rojene 1869, na Blajzelnovi kmetiji v Sobetincih, ki se je poročila 10. februarja 1896 s Štefanom Šimenkom. Leto dni po poroki je rodila sina Jurija. Naslednjega leta 1898, ko je bila v 5. mesecu v pričakovanju drugorojenca, je umrl njen mož Štefan v starosti 28 let. Drugorojeni sin Franc je umrl star 1 leto in 8 mesecev. V starosti 35 let se je ponovno poročila z osem let mlajšim Andrejem Veršičem iz Nove vasi.

Časi so se spremenili. Ženske so prodrle na vsa družbena področja, njihova manjvrednost in manjvrednost neplačnega dela pa še marsikje ostaja globoko zakoreninjena.

Alenka Rižnar

Viri in literatura:

Vladimir Bračič, Ptujsko polje, Založba obzorja, Maribor, 1975

Irena Destovnik, Moč šibkih, Založba Drava, Celovec, 2002

Miran Puconja, Slovenska kmečka kultura, Ljubljana, 2011

Zgodovinski arhiv Ptuj, Ženitna pogodba Jacob Plochl, Maria Strelletz; SI_ZAP/0486_00049

Župnijski arhiv Markovci; Sellenstands-Protokoll der Pfarre st. Marchen vom Jahre 1863

Župnijski arhiv Markovci; Sellenstands-Protokoll-Zapisnik duš od leta 1878–1890

Župnijski arhiv Markovci; Status animarum za 20. stoletje za vas Sobetinci

Pripovedovalci:

Cvetka Bezjak, Stojnci, roj. 1960

Alojz Kostanjevec, Sobetinci, roj. 1945

anonimni pripovedovalci

Anton Črešnik iz Borovcev, nekdanji tajnik Krajevne skupnosti Markovci

G. Črešnik je velik človek preteklega časa. V svojem življenju je naredil veliko za markovsko krajevno skupnost in njene ljudi. Opravljal je delo matičarja in tajnika. V času njegovega aktivnega delovanja je bilo delo uradnika zelo težko, saj še ni bilo računalnika, telefona in mnogih dobrin, ki jih imamo danes. V nadaljevanju vam predstavljamo zanimiv pogovor z g. Črešnikom, ki pripoveduje, kako je teklo njegovo zasebno življenje in delo uradnika, takratnega matičarja oz. tajnika Krajevne skupnosti Markovci.

Anton Črešnik je vojaški rok odslužil v Skopju. Služil je pri Slovenskem komandantu garnizona na tamkajšnjem letališču. Bil je zadolžen za vse administrativne posle na letališču; bil je tako imenovani zapisnikar, po vojaško »čato«. Pri vojaki si je pridobil veliko znanja na tem področju, ki se mu je zelo dobro obrestovalo pri kasnejšem delu tajnika takratne Krajevne skupnosti Markovci. Bil je dober organizator in praktik. Znal je delati z ljudmi in jih v takratnem sistemu povezovati, kar je bil velik uspeh, ko so ljudje znali stopiti skupaj in udarniško, prostovoljno ter s samoprispevki urejali začetne dobrine za boljše življenje v naši občini. G. Črešnik je kot tajnik in dober gospodar na Krajevni skupnosti Markovci uradoval dobrih petnajst let. Skupaj z različnimi takratnimi predsedniki in vaškimi odbori so veliko storili po vaseh, od vzpostavitve vodovoda, asfaltiranja cest, elektrifikacije in še mnogo drugih del. Vsi so delali prostovoljno; takrat ni bilo sejin in izplačil za opravljeno delo, ki je bilo za skupno dobro. Sam je zaključil, da ljudje ne bodo nikoli zadovoljni; več imajo, več bi imeli.

Po odsluženju vojaškega roka ste začeli s težkim delom; pričeli ste služiti denar z zelo zanimivim poklicem. Bili ste tako imenovani butač. Kakšno je bilo delo butača, sestavljanja hiš z blatom.?

Anton Črešnik: "Po prihodu od vojakov 1952 sem na matičnem uradu pri takratnem predsedniku krajevne skupnosti Martinčovem Alojzu prepisoval matične knjige, duplikate za Ljubljano. Vedno mi je dal kakšno delo pisanja s pisalnim strojem. Zelo dobro se spomnim 25. maja 1953: takrat sem šel z bratom prvič butat gasilski dom v Zamušanih. Butanje je bilo mokro in suho. Na mokro se je začelo od spodaj, potem pa smo nadaljevali butanje na suho. Material za butanje hiš in gospodarskih objektov je bil iz blata in z nekaj dodatkov slame. Vse se je pomešalo in zmešalo samo z vodo. Hiše smo butali oz. gradili daleč naokrog: vse od Rimskih Toplic pa do madžarske meje, največ pa v Slovenskih goricah. Po mojih zapisih smo zbutali približno 200 objektov; samo v Dornavi smo naredili 26 butanih hiš, v Borovcih pa skoraj vse hiše. Na dan smo naredili po dva rinka,

Foto: Ivan Golob

potem smo morali počakati par dni, da se je posušilo, medtem pa smo šli na stari ali novi objekt spet zbutat po dva rinka."

G. Črešnik, butali ste več kot 20 let, potem pa ste šli uradovat kot tajnik na krajevno skupnost, kjer ste delali več kot petnajst let. Prepričan sem, da imate lepe in dobre spomine na tiste čase.

Anton Črešnik: "Delovni čas takrat ni bil določen. Včasih sem bil v pisarni do polnoči. Bilo je veliko pisanja, kopiranja in za vse sem bil sam. Najprej sem si naredil matrice, potem sem šel na Ptuj razmnoževati; vso delo je potekalo ročno. Spomnim se, da se mi je matrica večkrat zlila in spet sem moral začeti pisati in pripravljati vse na novo. Kljub temu sem delal z veseljem. V veliko pomoč so mi bili vaški odbori. Če smo želeli kaj narediti, smo morali denar dobiti od ljudi. Pobirali smo 2 % samoprispevek. Z zbranimi sredstvi in s prostovoljnim delom smo naredili veliko. V tistih časih je bilo veliko ljudi zaposlenih, bilo je drugače."

Kaj vse je bilo postorjenega v tistih časih, ko ste bili tajnik?

Anton Črešnik: "Že v tistih časih je bilo težko. Če bi imela takrat krajevna skupnost toliko denarja, kot ga ima občina danes, bi bilo lažje. Za tiste čase smo naredili veliko. Vodovod je bil zgrajen po celotni krajevni skupnosti, 26 km asfalta, 13 transformatorskih postaj, prav toliko avtobusnih postajališč. Pri asfaltu in vodovodu so veliko pomagali iz Dravskih elektrarn; ves gramoz se je vzel iz jame, kjer je danes industrijska cona."

Kdo so bili zraven vaških odborov takratni veljaki, ki so bili aktivni v krajevni skupnosti in na vasi?

Anton Črešnik: "Ne mi zameriti, če bom katerega imenoval po domače ali če bom katerega pozabil. Spomnim se, da je bil prvi predsednik krajevne skupnosti

nisem omenil; bilo jih je veliko, ki so bili takrat aktivni.

Ko so bili sestanki, je vse bilo potrebno zapisati, napisati vabila, skrbeti za vsa dela na krajevni skupnosti. Moram povedati, da je Knuplež vodil civilno zaščito. Markovci smo bili zelo aktivni na tem področju. Markovska civilna zaščita je bila ena najuspešnejših v takratni Jugoslaviji; dobili smo zlato plaketo izvršnega sveta iz Beograda. Tekmovalke prve medicinske pomoči so prejele veliko pokalov ter priznanj. V tej ekipi prve medicinske pomoči so bile ženske iz cele krajevne skupnosti Markovci, saj je imela vsaka vas svojo enoto."

G. Črešnik, če bi bili danes na položaju direktorice ali župana, kaj bi naredili drugače?

Anton Črešnik: "Nič drugače, saj imamo vse, samo ljudi nismo zadovoljni s tem, kar imamo. Lepše nam gre, več bi radi imeli. Če primerjam povojne čase in danes, lahko povem, da je bilo takrat več povezanosti in zavzetosti za uspeh v dobro vseh. Danes žal vsak dela in vleče le zase."

Z ženo sta letos oba dopolnila 86 let. Kakšen je vaš recept za tako dolgo skupno življenje in vitalnost, kot jo imata pri teh letih? Naslednje leto bosta praznovala 60 let skupnega življenja.

Anton Črešnik: "Pomembno je, če si partnerja zaupata in se veliko pogovarjata. Želim, da se zakonci razumejo med seboj in da so potrpežljivi drug do drugega."

Ivan Golob

STRELEC d.o.o.

PREVOZNIŠTVO IN ZEMELJSKA DELA

Janko STRELEC

Stojnci 122, 2281 Markovci
TEL.: 02/ 766 37 71, GSM: 041 651 521

- gradbena mehanizacija
- prevoznštvo
- izposoja kompresorjev
- tlakanje
- zidanje in betoniranje ograj in opornih zidov
- izdelava in priklopi kanalizacij

LIST IZ MARKOVCEV je glasilo občine Markovci, ki glasilo tudi izdaja.

Uredniški odbor: Ivan Golob, Patricija Majcen, Anton Majerič, Marija Prelog in Alenka Domanjko Rožanc. **Odgovorna urednica:** Irena Pukšič.

Lektoriranje: Alenka Domanjko Rožanc. **Oblikovanje:** Patricija Majcen.

Tisk: Repro studio Lesjak.

Natisnjenih 1250 brezplačnih izvodov.

Naslov uredništva: Markovci 43, 2281 Markovci. Telefon: 788 88 80.

Spletni naslov: www.markovci.si.

Markovčani smo se zbrali, se spominjali, mnogi tudi jokali ...

Slovenci imamo radi svoj dom. Nekoč je nekdo zapisal: «Le ena je mati, samo en dom imamo in le eno domovino!»

Kako ljub nam je domači - rojstni kraj, smo pokazali Markovčani koncem avgusta, ko smo presenetili prijazne gostitelje in se množično udeležili drugega srečanja Markovčanov, tokrat tudi nas, ki nas je življenje poneslo drugam, v druge kraje, tudi na tuje. Srečali smo se ob novem gasilskem domu, nekdanjem sokolskem domu, kasnejši telovadnici, kjer smo mnogi preživeli nepozabne ure svoje mladosti. Ob info točki so nas toplo sprejeli, pogostili in sledila so prepoznavanja, stiski rok, objemi, solze ... Mnogi se nismo srečali že desetletja. Prav po domače, po markovsko, torej v materinem jeziku, nas je pozdravila Kunčnikova, sedaj Liponikova Milka. Karolina PIČERKO se je v besedi

sprehodila skozi našo vas po domačijah, z domačimi imeni, po abecednem redu od A do Ž, od prve hiše Vrablovih, do Matečevih in še dlje in začudeni smo ugotovili, da v nekaj domačijah ni več življenja ali pa domačij ni več. Potem je sledila markovska himna: «To smo mi, Markovci, združeni vaščani...» in znova smo potrdili, da smo Markovčani dobri in učljivi pevci. Himna je zadonela nekajkrat - mogočno, kot se za himno spodobi. Gostitelji so poskrbeli za prav vse. Ni bilo moč spregledati, da so za gostinski del skrbeli skoraj sami mladi. Razveselili so nas tudi mladi frajtonarji, največji aplavz pa je požel mladi, odlični frajtonar, Lovrov Marko. Poleg dobre glasbe in plesa smo se zabavali ob igrah, se veselili tombojskih dobitkov ali pa si ogledali film o

Markovcih iz leta 1948, kjer smo družno prepoznavali svojo vas, vaščane in stare domačije. Klepetu in stisku rok ni bilo konca. Naši spomini so zaplavalii desetletja nazaj, mi pa smo jih želeli strniti v nekaj urah. Koliko nam je pomenilo druženje, govori podatek, da so na srečanje prišli Markovčani iz vse Slovenije, nekaj držav Evrope, Alojz CVETKO - Petričov Lujz pa je prišel najdlje, iz daljne Avstralije. V dneh našega druženja je praznovala svoj častitljivi jubilej 90 let, Markovčanka Roza ŠTRAFELA - Tikvičva Roza, ki smo jo prisotni posebej toplo pozdravili, ona pa nam je namenila nekaj spodbudnih besed. Srečanja se je udeležila tudi najmlajša Markovčanka, komaj nekaj dni stara Fošnarva Rosica. Tokrat nas (še) ni nagovorila.

Ali bi si mogli želeti še kaj?

Na srečanju sem želela stopiti pred mikrofona, se prirediteljem zahvaliti in jim čestitati za organizacijo. To si zaslužijo! Pa naj sedaj, ko smo strnili vtise in uredili čustva, rečem ISKRENA HVALA! – Spoštovani, Milka in Janez LIPONIK, Irena in Janez KUKOVEC, Ivanka in Janez PLOHL (neverjetno, trije markovski Janezi!), Dejan HORVAT, gasilci, vaški odbor ..., v imenu vseh, ki so se udeležili srečanja, se vam toplo zahvaljujem. Lepo je bilo doma in želimo (če smemo upati), da bi še kdaj družno zapeli: »TO SMO MI, MARKOVCI!«

Hvaležna Danica TEMENT

Utrinke z našega druženja si lahko ogledate na spletni strani: srecanje.markovci.net/2.

Foto: JL

Srečanje vaščanov Nove vasi pri Markovcih

Drugo soboto v mesecu septembru je vaški odbor Nova vas pri Markovcih organiziral piknik oz. srečanje vaščanov Nove vasi pri Markovcih. Srečanje smo organizirali z namenom večje povezanosti oz. druženja med vaščani naše vasi. Srečanje je v toplem jesenskem dnevu potekalo ob gasilsko-vaškem domu v Novi vasi. Poskrbeli smo za hrano in pijačo, tudi dobre glasbe ni manjkalo. Srečanje se je razživelo v večernih urah, ko se je zbralo kar nekaj vaščanov, ki so se ob klepetu zadržali še pozno v noč. Sklenili smo, da tudi takšna srečanja prispevajo k bolj-

šemu razumevanju vseh nas. Ljudje so v sproščnem vzdušju klepetali, izmenjali svoja mnenja in ideje o delu, ki ga je pred zimo še potrebno opraviti. V prijateljskem vzdušju smo zaključili da »Prijateljstvo poveča srečo in zmanjša bridkost, s tem pa podvoji naše veselje in prepolovi žalost«, kot je zapisal Joseph Addison. Organizatorji smo bili s srečanjem zadovoljni in že vabimo vaščane naše vasi, da se srečanja udeležijo tudi naslednje leto.

Katja Kocbek

Spoznavale smo »rajski dolini«

Članice Društva podeželskih žena občine Markovci smo se na prvi oktobrski torek odpravile spoznavat dopolnilne dejavnosti in druge zanimivosti v Logarski in Zgornje Savinjski dolini. Zanimiv program nam je pripravila Sonja Krajnc, ki je z nami tudi potovala in nam po poti povedala veliko zanimivosti o krajih, po katerih smo potovale.

Zbrale smo se v Markovcih in pot nadaljevale do cerkve sv. Križa na Gori Oljki, ki stoji na višini 733 m. Zgrajena je bila v 18. stoletju in jo med drugimi dragocenimi umetninami odlikuje znamenit glavni oltar s prizorom zadnje večerje, ki je delo kiparja Ferdinanda Galla. Stoji na hribu, ki se dviga nad Polzelo in okoliškimi vasmami tako smelo, kakor da bi bil umetno narejen. Našo pozornost pritegne predvsem zaradi svojih dveh zvonikov. Tisti, ki so postavili svetišče, so dobro vedeli, da mora biti med najlepšimi, kar jih je v okolici, saj ga vidijo Savinjšani in še pol druge Štajerske skupaj.

Logarsko dolino smo najprej spoznale preko multivizijske predstavitve in vo-

denem ogledu centra Rinke, ki je večnamensko središče za trajnostni razvoj Solčavskega. Tukaj smo si ogledale tudi veliko zanimivih lokalnih izdelkov, ki jih izdelajo pridne roke domačink in domačinov.

Po okrepčilo in krajši počitek smo se odpravile v zanimiv Matkov kot, manjšo, vendar zelo lepo samotno dolino v Kamniško-Savinjskih Alpah, ki je ime do-

bila po prakmetiji Matk. Matkovi imajo turistično kmetijo, ki leži na višini 1165 m. Tukaj so nas postregli z zelo okusno gobovo juho in ajdovimi žganci, posladkale pa smo se z jabolčnim zavitkom, ki so ga prelili z borovničevim prelivom in borovnic, nabranih v okolici kmetije. Matkovi so certificirana ekološka kmetija, na kateri redijo ovce in koze, pridelajo pa tudi nekaj zelišč in zelenjave, iz kate-

rih pripravijo jedi za goste. Na kmetijo lahko pridete tudi na daljši dopust, saj imajo urejene sobe za goste. V neposredni bližini najdete obilico prijetnih sprehajalnih koticov.

Do kmetije vodi strma in vijugasta ozka cesta, ki je šoferju povzročila na videz kar nekaj težav. Nekaterim članicam je ozka in ovinkasta cesta pognala kri po žilah in tudi nekaj strahu. Na koncu smo morale del poti prepeščititi, ker je bil naš avtobus prevelik za cesto, ki vodi do kmetije in nam je malica še toliko bolj teknila. Pri poti nazaj sta nam pomagala gospodar in gospodinja, ki sta nas do avtobusa zapegljala s svojima kombijema in sta nam med potjo zaupala tudi veliko zanimivosti.

Nato smo si še v živo ogledale eno najlepših alpskih dolin v Evropi – Logarsko dolino. Popeljali smo se do konca doline pod slap Rinke, kamor se zaradi slabega vremena nismo povzpele. Uživale smo v naravnih lepotah doline.

Nazaj grede smo se ustavile pri hotelu Plesnik, od koder je le nekaj minut hoda do slapa Palenk, ki je razglašen za naravni spomenik in je priljubljena točka za poročno zaprisego. Žal nam je vreme nekoliko nagajalo in ga nismo doživele v vsej njegovi veličini.

Za konec dneva smo v Ljubnem obiskale še družino Jurjevec, ki na svoji ekološki kmetiji pridelava vse dobrote za svoje znano gostišče, ob katerem je skozi leta zrastel tudi znan športni center. Predstavili so nam vse njihove dejavnosti. Še posebej so ponosni na domače dobrote, za katere so že prejeli visoka priznanja na Dobrotah slovenskih kmetij. Pripravili so nam pravo kulinarčno razvajanje in prepričale se smo, da so njihove jedi res okusne. Za predjed so nam postregli domače suhomesne izdelke, sire, domač kruh in konzervirane šparglje, ki jih sami pridelajo. Sledila je okusna glavno jed ter sladica. Za konec nas je gospodar povabil še v vinsko klet in nam ponudil njihovo rdeče vino.

Kljub nekoliko slabemu vremenu smo se polne dobrih vtisov in dobre volje odpravile proti domu.

Članice društva

Pomoči iz narave v jesensko-zimskem času

V četrtek, 8. oktobra, je v poročni dvorani občine Markovci potekalo zanimivo predavanje v organizaciji OORK in župnijske Karitas. Predavala je mag. farmacije Vesna Forštnarič Lesjak, ki je v uvodu predstavila, kako se človek v današnjem času ne zna več povezati z naravo, kot so to znali že naši predniki. Z dolgoletnim spremljanjem in opazovanjem naravnega okolja so bili nekateri ljudje izredno povezani s kozmosom, ki nas obdaja. Potrebno si je vzeti čas za naravo, jo opazovati, jo predvsem čutiti v srcu in si z njo tudi znati pomagati.

Mag. Forštnarič Lesjak nam je predstavila, kako pomembno je, da rastlino bolje spoznaš in jo tudi ceniš. Predvsem je pomembna ozaveščenost o rastlinah, kajti marsikaj imamo za plevel in ga uničujemo, v resnici pa je zdravi rastlina, če jo poznamo.

V nadaljevanju nam je predstavila zdravilne rastline, ki blagodejno delujejo na naša dihalna v jesensko-zimskem času, predvsem takrat, ko so na pohodu različni prehladi in druga dihalna obolenja. To so zelišča, ki rastejo in nas obdajajo v našem okolju: ozkolistni trpotec, pljučnik, vrtni timijan, materina dušica, meta, ože-

pek, beli slez, gozdni slezenovec, šipek, repik, lapuh, ameriški slamnik in še več jih raste po naših vrtovih in travnikih. Zelo učinkovit pri premagovanju prehladov je tudi med, cimet in korenina ingverja, ki se čedalje več uporablja, čeprav prihaja iz Azije. Magistra je poudarila, da je izrednega pomena, da poznamo, kje se v zelišču nahaja največ zdravilne učinkovine. Pomembno je, kdaj in kje jo nabirati, kako jo uživati: ali kot čaj v obliki poparka ali prevretka ali kot tinkturo, sirup ali eterično olje. Danes tržišče ponuja številne zeliščne pripravke, vendar je naloga potrošnika, da se zaradi svojega zdravja prepriča, od kod izdelek prihaja in kakšne ima primese. Seveda je najbolje, če imamo dovolj znanja, da si ga naberejo sami in ga tudi sami pripravimo. Pomembno je tudi, da vemo, kdaj in kako si pripraviti čaj samo iz enega zelišča in katera zelišča mešamo skupaj. Vsekakor pa tudi pri zeliščih ne smemo pretiravati v uživanju, kajti tudi to lahko privede do stranskih učinkov in kontraindikacij.

Zavedati se moramo, da za preventivo svojega zdravja moramo skrbeti skozi vse leto, ne le takrat, ko se težave že pojavijo.

Marija Prelog

Foto: MP

Obiskovalci so izvedeli marsikaj o zeliščih.

Ocenjevanje in degustacija krompirja v Bukovcih

Na deževen jesenski dan so se na degustaciji krompirja v Bukovcih z dobro voljo zbrale ženske iz Društva podeželskih žena občine Markovci in kmetijski svetovalci iz KGZ Zavoda Ptuj pod vodstvom Slavice Strelec ter svetovalke iz KGZ Zavoda Maribor. Preizkušali smo 15 sort krompirja, ki ga kot semenskega prodaja podjetje Roko d. o. o. Krompir je zrastel na Ptuj-

skem polju v Zamušanih, za katerega je skozi celotno vegetacijo pridno skrbela kmetija Radka Firbasa iz Moškanjcev ob strokovni pomoči Drage Zadravec iz KGZ Maribor. Na kmetiji Firbas se intenzivno ukvarjajo s pridelavo krompirja, čebule, pšenice, rži, oljne ogrščice ter drugih poljščin. Zgodnji krompir smo ovrednotili v začetku julija, ko smo tudi pripravili Dan

krompirja s predstavitvijo 20 sort. Zadnje vrednotenje krompirja je potekalo v začetku septembra, ko smo krompir izkopali in stekali, prešteli število gomoljev in ocenili njegovo zdravstveno stanje. Posevek krompirja je skozi celotno sezono dobro uspeval; bil je dobro oskrbovan, pridelki so bili zelo visoki, ker so površine skozi celo rastno sezono po potrebi tudi namakali. Rezultate sortnega poskusa krompirja najdete na spletni strani KGZ Maribor. Iz rezultatov pridelka je razvidno, kako je za pridelavo krompirja pomembno namakanje, zato v bodoče priporočamo ureditev čim večjega števila namakalnih sistemov.

Po uvodni predavitvi o poteku ocenjevanja so pridne ženske iz društva poskrbele vsaka za svojo sorto, da se je krompir skuhal in ocvrtil ter da mu je vseskozi sledila šifra oz. številka krompirja, pod katero se je skrivala posamezna sorta, za kar se jim zahvaljujemo. Nato je potekalo naporeno ocenjevanje, kjer smo se za nekaj časa najedli krompirja. Ocenjevali smo senzorično kakovost jedilnega krompirja. Pri kuhanem, brez soli, smo ocenjevali barvo površine takoj po kuhanju in nato čez 20

minut, ocenjevali smo še razkuhanje, čvrstost, moknatost, vlažnost gomoljev, strukturo gomolja, lepljivost, aromo, morebitne tuje priokuse, skupni vtis in uporabnost (čvrst solatni ali večnamenski, moknat). Ocenjevali smo tudi ocvrtil krompir brez dodatka soli. Ocenjevali smo: videz, barvo in enakomernost barve, aromo, teksturo, oljavnost kot negativno lastnost, hrustljivost in skupni vtis sorte. Med 15 sortami smo imeli belo mesnate do svetlo rumene, intenzivno rumene, do krompirja z vijolično lupino in vijolično barvo mesa, ki je francoska sorta Bergerac in ga uporabljajo kot dekorativnega predvsem za čips. Rezultate degustacije bomo objavili na spletni strani KGZ Maribor. Vsi skupaj smo se naučili poteka ocenjevanja krompirja. Bili smo dobro organizirani, saj smo bili v prijetnem ambientu in kljub deževnemu vremenu imeli lep krompirjev dan. Na koncu smo prišli do zaključka, da bi bilo pri nakupu semenskega ali jedilnega krompirja dobro poznati posamezne lastnosti krompirja in se na osnovi tega odločiti za nakup.

Marjeta Miklavc, Draga Zadravec, KGZ Zavod Maribor

Foto: Slavica Pičenko Pečkar

- izolacijske fasade
- barvanje fasad
- zaključni ometi
- vsa notranja slikopleskarska dela
- dela po sistemu knauf
- zaključna gradbena dela

SLIKOPLESKARSTVO DEMIT FASADE

Jože VOGLAR s.p.

GSM: 041 226 204

Zabovci 98
2281 Markovci
Tel.: 02/766 90 91

Drobtinice ob svetovnem dnevu hrane

16. oktobra smo zaznamovali svetovni dan hrane. Tako je podmladek RK v Osnovni šoli Markovci že tradicionalno organiziral vseslovenski projekt DROBTINICE, ki predstavljajo prispodobo za kruh, ki je osnovnega pomena za naše življenje in kjer se s prodajo kruha in ostalih pekovskih izdelkov zbirajo sredstva za osnovno šolo za prehrano otrok. Podmladku RK so pomagali odrasli člani OORK, župnijska Karitas in Društvo podeželskih žena občine Markovci.

Stojnice so bile postavljene na petih mestih po občini: pred trgovino Špic Tuš market v Markovcih, pred franšizo kmetijske zadruge Ptuj Mercator trgovine v Markovcih in Bukovcih, pred mesarijo Spirala in trgovino Natura v Stojncih. Za donacije kruha in pekovskih izdelkov so prosili pekarnice in trgovine, članice podeželskih žena, članice OORK in Karitasa ter občane. Tudi otroci sami so spekli piškote za zbiranje sredstev. Popestritev za obiskovalce je dodal član podmladka RK iz četrtega razreda Jan, ki je z igranjem na harmoniko poskrbel za dobro voljo. Zbrali so dobrih 700€. Obiskovalce, ki so se ustavili na naših stojnicah, smo osveščali, kaj pravzaprav predstavljamo, saj jih večina ni vedela, da je 16. oktober svetovni dan, ki je posvečen hrani. Večina se jih je zelo pozitivno odzvala, nekate-

ri so prispevali celo še več, kot so kupili. Naši stari starši nam danes pripovedujejo, kako spoštovan in zlata vreden je bil nekoč kruh.

Če ti je kos kruha padel na tla in je bil umazan, si ga poljubil in ga potem dal na stran ali pa si ga očistil in pojedel. Danes imamo mnogo vrst kruha in ne vemo, katerega naj kupimo in kateri je boljšega okusa ...

Podmladek RK se iz srca zahvaljuje vsem donatorjem za njihove pekovske izdelke ter podjetju Han Špic, saj brez njihovega prispevka ne bi bilo mogoče izvesti Drobtinice.

Marija Prelog

Foto: Marija Prelog

Zbirni center Markovci

Spoštovani uporabniki, zbirni center je prostor, ki zagotavlja urejeno in pravilno zbiranje odpadkov ter hkrati predstavlja dodaten standard na področju ravnanja z odpadki. V zbirnem centru se namreč zbirajo tiste vrste odpadkov, ki jih ne moremo odložiti v posode ali vrečke, ki jih uporabljamo za zbiranje odpadkov doma oziroma na izvoru nastanka. Pomembno je, da skupaj skrbimo za pravilno zbiranje odpadkov in si tako ustvarjamo za življenja vredno okolje. Zato vas vabimo, da v zbirni center pripeljete vaše odpadke in tako pripomorate k čistejši in lepši podobi kraja, v katerem živite.

Gospodinjstva lahko v zbirnem centru brezplačno oddajo naslednje vrste odpadkov:

- kosovne odpadke (stare pohištvo, vzmetnice za postelje ...),
- male gospodinjske aparate (sesalniki, mlinčki, sušilci las, likalniki ...), belo tehniko (hladilniki, štedilniki, pralni in pomivalni stroji, mikrovalovne pečice ...),
- električno in elektronsko opremo (TV aparati, računalniki, radio ...),
- plastiko,
- plastično, papirno, kovinsko in stekleno embalažo,
- odpadna jedilna olja in maščobe,

- zdravila, pesticide, baterije in akumulatorje,
- izrabljene avtomobilske gume (do 50 kg / leto / gospodinjstvo),
- zavržena / uničena oblačila,
- odpadni les, okna ...

Vse občane, ki bodo dostavljali odpadke v zbirni center, naprošamo, da jih pripeljete v skladu z odpiralnim časom, navedenim spodaj:

Odpiralni čas zbirnega centra Markovci, ki se nahaja v industrijski coni »Novi Jork«, je sledeč:

v ponedeljek od 9. do 12. ure in v sredo od 10. do 17. ure.

SPREMENBA DELOVNEGA ČASA: Vsak četrti koledarski teden v mesecu je zbirni center odprt:

v sredo od 10. do 17. ure in v soboto od 8. do 11. ure. V ponedeljek je zbirni center zaprt.

Vse uporabnike obveščamo, da nas v prihodnjih mesecih spremljajo, saj za vas pripravljamo nagradno igro z bogatimi nagradami. Več o tem si boste lahko v prihodnjem mesecu prebrali na naši spletni strani www.cistomesto.si.

Namig: Preverite obvestilo na položnici za mesec oktober, ki jo boste prejeli v začetku meseca novembra.

Hvala, ker ločujete.

Vaš zbiralec odpadkov Čisto mesto Ptuj, d.o.o.

Dopis društvom in organizatorjem prireditev

Spoštovani,

ker želimo, da je dogajanje v naši občini vidno tako na **lokalni televiziji SIP TV** kot v **občinskem časopisu List iz Markovcev**, vas pozivamo, da ob organizaciji vaše prireditve obvestite tudi vodstvo SIP TV in Uredniški odbor občinskega časopisa. Žal se večkrat zgodi, da prireditve spolzi ravno zaradi slabe komunikacije in obveščanja.

Prilagamo kontaktne podatke obeh medijev:

SIP TV

Branko Veselič: 041 618 044, info@siptv.si

UREDNIŠKI ODBOR

Irena Pukšič, predsednica: 031 349 296, irena.puksic5@gmail.com ali markovski.list@gmail.com

Želimo, da dogajanje spremlja čim širši krog gledalcev in poslušalcev, zato **PRAVOČASNO** poskrbite, da bo obvestilo o prireditvi prišlo tudi v roke medijem.

Rok za oddajo gradiva za List iz Markovcev je **10. december 2015**. Pošljite ga na markovski.list@gmail.com. Kot ste lahko opazili, v vsaki številki objavimo tudi **PIREDITVENIK**; čimprej nam posredujte osnovne informacije o dogodku za prihodnja dva meseca.

Odslej bo kronika občine Markovci na sporedu vsako **ZADNJO soboto v mesecu**. novembrska bo torej predvajana **v soboto, 28. novembra**.

Prav tako vas pozivamo, da prireditve redno in pravočasno vnašate v **koledar dogodkov na spletni strani Občine Markovci**. Le tako bomo dosegli, da ne bo prišlo do podvajanj, zagotovljeni pa bosta ažurnost in obveščanost. Navodila za uporabo in vnos ste prejeli, v nasprotnem primeru pa nas obvestite in vam jih bomo znova predali.

Prav tako lahko spremljate profil Občine Markovci na družbenem omrežju Facebook, kjer vas sproti obveščamo o najaktualnejšem dogajanju v občini.

Želimo vam energije in idej pri snovanju prireditev.

SIP TV IN Uredniški odbor Lista iz Markovcev

Komorni zbor Kor Markovci se je vrnil z mednarodnega tekmovanja

Foto: arhiv KUD Kultura

Korovci po tekmovanju

Pevke in pevci komornega zbora Kor Markovci so se v prvem oktobrskem vikendu že tretje leto zapored udeležili mednarodnega zborovskega tekmovanja v organizaciji združenja Interkultur, tokrat pod naslovom »Choir Festival Puccini«, v italijanskem mestu Torre del Lago Puccini. Po tem, ko je zbor leta 2013 v avstrijskem Linzu in leta 2014 v italijanskem Gradežu osvojil najzlahtnejšo plaketo in zmago v svoji kategoriji, je zbirko mednarodnih uspehov tokrat dopolnil s srebrnim priznanjem v kategoriji mešanih zborov, prvega zahtevnostnega nivoja. Organizator se je zboru za tekmovalno zvestobo javno zahvalil s priznanjem za trikratno udeležbo, ki izraža odločenost zbora, da vztraja pri mednarodnem udejstvovanju na visoki tekmovalni ravni.

V premissljeno in ambiciozno izbran program pesmi je umetniški vodja Danijel Tement vključil renesančno »O Magnum Mysterium« (Tomas Luis da Victoria), motet »O sacrum convivium« (Domenico Bartolucci), šanson »Dieu! Qu'il la fait bon regarder« (Claude Debussy) in svojo lastno kompozicijo na besedilo Toneta Pavčka »Nekaj je v zraku«. Komorni zbor Kor Markovci je program izvedel na tekmovalnem prizorišču »Auditorium Enrico Caruso«.

Organizator je s festivalsko tekmoval-

no zasnovano in na trenutke tudi spektakelsko naravo mednarodnega srečanja tudi tokrat omogočil druženje raznolikih neprofesionalnih zborov različnih kakovosti z najrazličnejših koncev sveta, bogato medkulturno izmenjavo in krepitev svojevrstnega svetovnega zborovskega gibanja. Pevke in pevci zbora Kor so vnovič dobili priložnost počutiti se svetovljansko v kulturno mavrični družbi, obelježeni tudi s pisano kostumografijo.

Sodelovali so mešani, ženski, moški in otroški zbori iz Češke, Gruzije, Hrvaške, Indonezije, Islandije, Italije, Izraela, Kitajske, Latvije, Norveške, Romunije in Slovenije. Poleg zbora Kor je slovensko zborovsko poustvarjanje v tekmovalnem delu predstavljala Mešana pevka skupina dr. France Prešeren iz Žirovnice, ki je nastopila v kategorijah sakralna glasba in folklor. Oba slovenska zbora sta se po podelitvi plaket svetlikala kot »srebrnina rosa trave«, lahko zapišemo v jeziku našega največjega poeta. Veliko nagrado tekmovanja si je kot absolutni zmagovalec prislužil ženski zbor Venda iz Latvije.

Vajeni visokih standardov tekmovanj pod okriljem organizacije Interkultur, so »Korovci« na tekmovalnem prizorišču tudi tokrat imeli dobre pogoje za pripravo in nastop, manjše organizacijske pomanjkljivosti pa razumevajoče pripisuje-

jo šele prvi izvedbi tekmovanja v mestu Torre del Lago Puccini.

Med razlogi za udeleževanje takšnih tekmovanj je tudi vzpostavljanje dragocenih stikov z uglednimi strokovnjaki, ki zboru dobrohotno nastavijo kritično zrcalo. V razgovoru z mednarodno žirijo tekmovanja je umetniški vodja dobil konstruktivno povratno informacijo o močnih in šibkejših platih zbora ter utemeljeno oceno kakovosti izvajanja programa.

Prizorišče tokratnega tekmovanja je od matičnih Markovcev oddaljeno napornih, a dobrovoljnih 9 ur vožnje z avtobusom. V hotelu se je zbor uspel nastaniti šele po pol noči, zgodaj zjutraj pa se je že intenzivno opeval za tekmovanje ob 10. uri, kar na ulici, ob nežnem rosenju, saj hotel ni imel primerne prostora. Po zajtrku so se z avtobusom odpravili proti nekaj kilometrov oddaljeni tekmovalni dvorani, ki je ni bilo preprosto locirati, a razmeroma stresne predtekmovalne okoliščine niso bistveno vplivale na osredotočenost na najpomembnejše, kar je dokazal tudi dober tekmovalni rezultat. Torre del Lago Puccini je obmorsko severno-toskansko mesto z okrog 11.000 prebivalci, ki ga z druge strani objema jezero. Ime mesta so oplemenitili v počastitev velikega italijanskega skladatelja, ki je tukaj najraje živel in ustvarjal. Mesto slovi po tradicionalnem letnem opernem festivalu Puccini, je pa tudi odlično izhodišče za dnevne izlete v znameniti toskanski mesti Lucca in Pisa. Razbremenjeni tekmovalne odgovornosti so si »Korovci« obe destinaciji na kratko ogledali in del svojega tekmovalnega programa spontano izvedli tudi v dveh cerkvah in na slikovitih trgih, ganeji ob hvaležnih odzivih množičnega poslušalstva.

Razposajeno pot domov bi sami morda naslovili z Vračamo se, ki je pesem z zborovega siceršnjega srebrnega repertoarja. Tudi ta tekmovalna turneja se je »Korovcem« močno čustveno vtisnila, jih še tesneje povezala in okrepila njihovo odločenost nadaljevati domače in mednarodno tekmovalno udejstvovanje, ob nepogrešljivi podpori celotne lokalne skupnosti in Občine Markovci, na čelu z županom, ki je zbor prvič tudi spremljal na poti.

Mitja Muršič

V nedeljo, 22. novembra,
ob 17. uri bo v športni dvorani OŠ Markovci
veliki koncert Tanje Žagar.

Vstopnice po ugodnejši ceni so na voljo v trgovini Špic market in na vseh prodajnih mestih Mojekarte.si. Informacije 040/754-724.

VABLJENI!

Na koncertu bo skupaj s Tanjo nastopil kubanski violinist in multiinstrumentalist Lazaro Zumeta, spremljala pa ju bo spremljevalna skupina Avantura.

K sodelovanju je Tanja povabila tudi pevski zbor in plesno skupino OŠ Markovci in skupaj vam bodo pričarali lepo nedeljsko popoldne.

Use ljubitelje branja obveščamo, da je

KNJIŽNICA BUKOVCI

znova odprla svoja vrata.

Najdete nas v kulturno-športni dvorani v Bukovcih od novembra do marca vsako sredo med 17. in 18. uro.

Info: 041 817 738 Amanda Petek
amanda.petek@gmail.com
facebook.com/knjiznica.bukovci

Folklorni kimavčevi večeri v Markovcih

Poletje se je počasi približalo koncu in v naših krajih se je že začutil jesenski veter, ki je naznanil prihod hladnejših dni. V začetku meseca septembra so letos ponovno bili na sporedu Folklorni kimavčevi večeri, ki so nas tokrat že peto leto zapovrstjo vabili v naročje tradicije Spodnjega Podravja, Ptuja in okolice.

Kimavčevi večeri vsako leto potekajo v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti območne izpostave Ptuj, ki v sodelovanju s posameznimi društvi in okoliškimi folklornimi skupinami pripravi nekaj dni trajajoč festival z nastopi domačih folklornikov skupaj s tujimi, gostujočimi folklornimi skupinami. Slednje s svojim programom, ki je malce drugačen in nenavaden, v večerne prireditve vnesejo raznolikost in pestrost izročila, ki nas povezuje in razlikuje v evropski družini ter na ta način vzpodbuja tako znano pomembno evropsko načelo medkulturnega dialoga.

Folklorni kimavčevi večeri so obenem folklorni festival, ki je namenjen predstavitvi lokalnih folklornih skupin, tradicije in običajev ljudske kulturne dediščine. Od vsega začetka pri tem sodeluje tudi naše Folklorno društvo »Anton-Jože Štrafela« Markovci, ki si je skozi vsa leta delovanja s svojim trdim in predanim delom utrla pot na to pomembno folklorno prireditve. Društvo sicer že vrsto let predstavlja steber folklorne in ohranjanja običajev v celotni Sloveniji, raznolikost dela v skupini pa nas prav tako uvršča med najbolj bogata društva v naši državi, saj se še vedno trudimo ohraniti vse tisto, kar je nekoč bila stalnica v vsakdanu preprostega, kmečkega človeka. Do sedaj smo v Markovcih v sklopu festivala Folklorni kimavčevi večeri gostili že veliko skupin iz Slovenije, obenem pa smo v preteklih petih letih k nam povabili ogromno društev iz tujih držav – iz Cipra, Makedonije, Srbije, Hrvaške in Bolgarije. Naši letošnji gostje so bili FA

Gostje FA Branko Radičević iz Srbije

Foto: Boris Voglar

Branko Radičević iz Srbije in KUD Ježek Beretinec iz Hrvaške. Markovski oder je bil glavno prizorišče festivala v petek, 4. septembra, ob 19. uri v večnamenski dvorani Markovci, poleg omenjenih gostov pa so na koncertu nastopili domači plesalci folklorne skupine, kopjaši, ljudske pevke in otroška folklorna skupina OŠ Markovci. Obiskovalci so bili sodeč po dolgih aplavzih in nasmehih navdušeni, s koncertom in našo gostoljubno-

stjo pa so bili zadovoljni tudi tuji gostje, ki so nam zagotovili, da se k nam še kdaj rade volje vrnejo.

Vse to in še veliko zgodb bodo pisali Folklorni kimavčevi večeri še v prihodnje, folklorniki pa bomo v duhu ohranjanja preteklosti delček naše bogate dediščine, ki nas spominja kdo smo in od kod prihajamo, še naprej rade volje delili z drugimi.

Mojca Kostanjevec

PRIREDITVENIK:

- **sobota, 7. november** – martinovanje v Bukovcih, večnamenska dvorana, organizator: Kulturno društvo Bukovci
- **sobota, 7. november** – tekmovanje za pokal Vinka Štrucla, Ormož, tekmuje tudi Pihalna godba Markovci
- **nedelja, 15. november** – predstavitev pesmarice Danice Tement Vsi so prihajali, njega ni b'lo; mala telovadnica Osnovne šole Markovci ob 16. uri
- **nedelja, 15. november** – skupni koncert Komornega zbora Kor in Komornega zbora Glasis; poročna dvorana občinske stavbe ob 18. uri, organizator: Kulturno-umetniško društvo Markovski zvon
- **petek, 20. november 2015** – predstavitev monografije Matjaža Mlinariča, magistra etnologije in kulturne antropologije, V korantovi deželi praznujejo: prazniki in praznovanja v Markovcih na Ptujem polju, poročna dvorana občinske stavbe ob 19. uri, organizator: Turistično društvo občine Markovci
- **sobota, 21. november 2015** – Pojemo in godemo v korantovi deželi; srečanje ljudskih pevcev in godcev ob 18. uri, gasilski dom v Novi vasi, organizator: Društvo upokojencev Markovci
- **sobota, 21. november** – regijsko tekmovanje odraslih zborovskih zasedb, Gimnazija Ptuj ob 14.30, tekmujeta tudi Komorni zbor Glasis in Komorni zbor Kor
- **nedelja, 22. november** – koncert Tanje Žagar, večnamenska dvorana v Markovcih ob 17. uri; vstopnice so na voljo v trgovini Špic market Tuš v Markovcih in na vseh prodajnih mestih mojekarte.si. Organizator: studio Gong.
- **sobota, 5. december** – miklavževanje v farni cerkvi ob 16. uri
- **sobota, 5. december** – miklavževanje v Novi vasi ob 17. uri
- **nedelja, 6. december** – 15. Miklavžev koncert Pihalne godbe Markovci ob 17. uri, večnamenska dvorana v Markovcih, organizator: Društvo Godba na pihala občine Markovci

OKOLJU PRIJAZNE CENE

GEODETSKE STORITVE

Anita Požegar s.p.
InfoTel.: 041 588 358
PE: Trg osvoboditve 10, LENART
anita@geomera.si

Dolič 38, 2253 Destrnik, www.geomera.si

“Če zagori, naj se ti ven mudi.”

Oktober, mesec požarne varnosti, je posvečen predvsem osveščanju prebivalstva, za vaje in seznanitev z novimi nevarnostmi v okolju pa ga izkoristimo tudi gasilci.

Gasilci skupaj z Upravo za zaščito in reševanje Republike Slovenije, Gasilsko zvezo Slovenije in lokalnimi gasilskimi zvezami vsako leto izdelamo program, ki je specifičen za posamezna okolja. Letošnjo temo meseca požarne varnosti pod geslom »Če zagori, naj se ti ven mudi« namenjamo evakuacijam, še posebej rizičnim skupinam, kot so otroci, ostareli in bolni.

Natisnjenih in razdeljenih je bilo čez 100.000 zgibank za celotno Slovenijo.

Vaja – reševanje na vodi

Tudi plakati na različnih mestih nas opozarjajo, da se v mesecu oktobru v smislu zaščite in reševanja nekaj dogaja.

Vedno znova želimo prebivalstvo opomniti na nekaj ključnih momentov, ki so odločilni za uspešno intervencijo gasilcev. Če se osredotočimo na letošnjo temo meseca požarne varnosti, je

Vaja – gašenje požara

pomembno vedeti sledeče: kaj storiti, če opazimo dim ali ogenj v prostoru, kaj je evakuacija in kako evakuacija poteka. Še posebej je to pomembno za ustanove, kjer se nahajajo otroci, ostareli in bolni ljudje (šole, vrtci, domovi za ostarele in bolnišnice), ki si v primeru požara ali druge nesreče sami težko pomagajo.

Prav zato gasilci v letošnjem letu skupaj z odgovornimi osebami v teh ustanovah izvajamo predvsem evakuacije. Istočasno preverjamo evakuacijske in požarne poti ter gasilna sredstva. Letos si bomo ogledali nekaj proizvodnih obratov, ki okolici predstavljajo potencialno nevarnost. Prav tako bodo gasilska društva, posamezno ali skupno, izvajala vaje na objektih v svojem okolju. Preverjali bomo operativno sposobnost gasilskih društev in stanje gasilske opreme. Seveda pa mora vsak posameznik s svojim odgovornim vedenjem, pazljivostjo in previdnostjo pri vsakodnevnih opravilih prispevati k varnosti nas vseh.

LJ

Gradnja protipoplavnega nasipa

Veliki uspeh mladih gasilcev iz Bukovcev

V PGD Bukovci se že vrsto let aktivno ukvarjamo z vzgojo mladih. Ponujamo jim "gasilsko" preživljanje prostega časa s poudarkom na požrtvovalnem skupinskem delu in tovarištvu z ostalimi člani. Trudimo se, da bi s pravim pristopom in načinom dela v svojih vrstah zadržali čim več mladih gasilk in gasilcev.

Z desetimi pionirjev in pionirk smo bili že večkrat udeleženci državnega tekmovanja, od koder smo prinesli lepe dosežke, saj smo petkrat posegli po drugem mestu, enkrat pa smo z desetino pionirk postali državni prvaki.

Mentorji se vsako leto znova trudijo sestaviti ekipe in nadaljevati z učenjem posameznih nalog in pripravami na tekmovanja. Tudi v letošnjem letu smo sestavili ekipe pionirk, pionirjev in mladincev, ki so pridno delale, se udeleževale tekmovanja in dosegale odlične rezultate tudi na tekmovanju območne gasilske zveze. Vse tri ekipe so se uvrstile na regijsko tekmovanje.

V soboto, 26. septembra, je bilo na ptuj-

skem stadionu organizirano regijsko gasilsko tekmovanje podravske regije prostovoljnih gasilskih enot, ki poteka vsaki dve leti.

Naše enote so ponovno dosegle odlične rezultate. V kategoriji pionirk, kjer je sodelovalo 13 ekip, so pionirke iz Bukovcev dosegle 1. mesto. Pri mladincih, kjer je sodelovalo 14 ekip, so se naši uvrstili na 2. mesto. Pionirji so dosegli nehvaležno 4. mesto med 21 ekipami, vendar so si glede na število enot kljub temu priborili udeležbo na državnem tekmovanju. Na tekmovanje smo odšli polni optimizma in z željo po dobrem uspehu. Vse tri ekipe so odlično nastopile in dosegle normo za državno tekmovanje, ki bo organizirano v letu 2016. Zahvala gre vsem tekmovalnim enotam, staršem, mentorjem Sari, Slavku, Valeriji in Janku za vztrajno, požrtvovalno delo in vložen trud.

Vsi ti uspehi prinašajo še bolj trdo delo in goro priprav za državno tekmovanje.

PGD Bukovci

Ekipe mladincev

Ekipe pionirk

Ekipe pionirjev

Velika gasilska vaja

V sredo, 21. oktobra, je bila v vrtcu Markovci izvedena velika poučna vaja zaščite in reševanja, ki je bila načrtovana v okviru aktivnosti ob mesecu požarne varnosti v sodelovanju z OŠ Markovci in občinskim poveljstvom občine Markovci. Pri izvedbi vaje je sodelovalo okrog 80 gasilcev iz vseh naših gasilskih društev (Bukovci, Borovci, Stojnci, Markovci,

Nova vas, Prvenci-Strelci, Sobetinci in Zabovci), šest članov civilne zaščite (CZ) in 4 civilisti v vlogi ponesrečencev. Predpostavka za vajo je bil požar, ki je zaradi napake na električni inštalaciji okrog 11. ure izbruhnil v vrtcu Markovci. Ogenj je zajel prostore pralnice in se naprej širil po pritličju, močan dim pa se je po hodniku in stopnišču širil v nadstropje.

Foto: PM

Predstavniki CZ so oskrbeli poškodovance, tudi gosenco.

Foto: PM

Ob aktivnosti meseca požarne varnosti je zagorelo v vrtcu.

Gasilske enote so intervencijo najprej začele na vzhodni strani poslopja. Cilj gasilcev je bil, da ponesrečence čim prej rešijo iz gorečega objekta, kar jim je tudi uspelo, ostale enote pa so poskrbele, da so požar pogasili in zavarovali objekte v bližini (šola). Člani CZ so nato ustrezno oskrbeli ponesrečence.

Po končani vaji je sledila kratka analiza, v kateri so sodelovali tudi predsednik in

poveljnik OGZ Ptuj ter vodstvo šole: ravnatelj, pomočnik ravnatelja in pomočnica ravnatelja vrtca. Vsi skupaj pa so ocenili, da je bila vaja glede na uro s strani gasilcev zelo dobro obiskana, dobro pripravljena in izvedena. Manjše izkazane pomanjkljivosti bodo pripomogle k dopolnitvi in izboljšanju načrtov zaščite in reševanja iz tovrstnih objektov.

PM

Gasilski tabor 2015

To leto se je gasilski tabor začel v petek, 21. avgusta, v Cirkulanah. Na taboru je bilo veliko otrok iz gasilskih društev v okolici Ptuja. Ko smo prišli, smo imeli nekaj uvodnih besed ter dvig zastave. Vsak od nas je dobil svojo kapo. Potem smo dvignili šotor in se v njega vselili. Malo smo imeli prostega, a ni šlo brez kakšne igre ali pogovarjanja.

Ta dan si bom zapomnil tudi po ogledu nogometne tekme Zavrč: Domžale, ki smo si jo ogledali na igrišču v Zavrču. Kasneje je napočila večerja. Po njej smo naredili spust zastave in delali, kar smo hoteli, seveda pa nismo pozabili na higieno. Zvečer smo kar dolgo bedeli, nekateri do 4. ure zjutraj, nekateri do 5. ure ali pa so nekateri odšli že prej spat. Jaz sem bedel do četrte ure. Zjutraj smo vstali od sedmih do osmih. Takrat smo imeli dvig zastave in odšli na zajtrk. Ko smo zjutraj po-

zajtrkovali, smo se pripravili na pohod po Halozah. Pohod je trajal kar nekaj časa. Imeli smo tudi majhen počitek in nekaj so nam povedali o požaru in kako ga pogasiti. Gospod nam je predstavil gosпода, ki je risal risane junake in so nam dali kartonček, na katerega naredimo žig ob doseženih ciljih med hojo. Imeli smo malico in se pogovarjali. Nato smo se odpravili naprej. Vrnili smo se približno ob 13. uri. Nekateri so pošteno bolele noge in zato smo si prislužili počitek, vendar je nekateri motila vročina po pravem velikem pohodu. Prišel je čas za kosilo. Po kosilu smo se lahko igrali ali pogovarjali. Takrat so povedali, da imamo vsi do dvanajstega leta testiranje. Testiranje je bilo v redu, saj smo ugotovili, kako smo kaj spretni. Na taboru sta nas obiskala dva krosista. Pokazala sta nam nekaj spretnih voženj in akrobacij. Po vožnjah smo jih lahko kaj vprašali in tudi sedli na kroserja.

ZAHVALE

Spoštovani organizatorji ter animatorji 7. mladinskega glasbenega tabora in vsi, ki ste pripomogli k izvedbi le-tega.

V imenu vseh obiskovalcev četrtkovega večernega koncerta, to je bilo 22. avgusta, ki ste ga pripravili, se vam zahvaljujem za čudovito doživetje glasbeni večer. S svojo vnemo ste otroke v petih dneh naučili veliko glasbenih izvedb, da se poslušalec samo čudi in uživa.

Hvala vam, da se trudite za naše otroke in vnuke z željo, da naslednja leta nadaljujete z glasbenimi tabori.

Ravno tako se zahvaljujem tudi organizatorjem in mentorjem mladinskega gasilskega tabora OGZ Ptuj, saj se je iz naših gasilskih društev udeležilo več kot 70 otrok, ki so v treh dneh pridobili mnogo novega znanja.

Zahvaljujem se tudi organizatorjem, ki so pripravili množično srečanje Markovčanov, ki je potekalo v soboto, 29. avgusta, pri gasilskem domu v Markovcih, saj je bilo potrebnega veliko prostovoljnega dela in potrpežljivosti, da jim je uspelo zbrati 244 zdajšnjih vaščanov in tistih, ki so se v Markovcih rodili in se potem odselili drugam.

HVALA, da smo še družba, ki imamo med nami ljudi, ki so pripravljene prostovoljno in brez plačila narediti dobrobit za soljudi.

Marija Prelog

Po tem smo imeli nekaj počitka in imeli nekakšno predavanje o pogovarjanju po svetu. Povedali so, da se lahko pogovarjamo po Sloveniji z drugimi ljudmi po valovih na drugih koncih ali pa tudi po svetu. Povedali so nam, da ima vsak človek svoje ime po tem pogovarjanju, ampak je potrebna posebna šola. Po tem predavanju smo imeli večerjo in spust zastave. Potem smo dolgo bedeli. Naslednji dan smo imeli dvig zastave in zajtrk. Po zajtrku smo se pripravili za odhod domov. Čez nekaj časa so nas obiskali različni gasilski avtomobili, predstavili so nam opremo in pripomočke pri požarih in podobnih zadevah. Čez čas so gasilci naredili gasilsko peno. Videti je bila kot sneg. Te pene smo se lahko dotaknili, a potem smo si morali temeljito umiti roke. Nato smo imeli spust zastave in smo podrli šotor. Potem smo vzeli stvari in odšli domov.

Tabor se je zaključil v nedeljo, ko smo se z gasilskim avtom odpeljali domov v Bukovce. Ta tabor mi je bil všeč, saj se je dogajalo veliko zanimivega in tudi poučnega.

Blaž Bratuša, 6. a

V petek smo se zbrali ob 15.30 v gasilskem domu v Bukovcih. Potem smo se odpeljali do Cirkulan in se tam nastanili v šotorih. Nato smo odšli na nogometno tekmo v Zavrč. Tam smo navijali za Zavrč. Tja so prišli tudi završki navijači in govorili »Gremo!«. Ko se je tekma končala, smo odšli nazaj v šotore. Presenetila nas je dobra večerja. Ko smo pojedli večerjo, smo si umili zobe in odšli počasi spat. Tako se je končal ta prelep sončen dan. Z GASILSKIM POZDRAVOM NA POMOČ

Ana Plošinjak, 5.a

Na gasilskem taboru mi je bilo zelo všeč. Najbolj všeč mi je bilo, ko sta prišla dva motorista na krosjerjih in sta se vozila okoli gasilškega doma. Ogledali smo si gasilška vozila in se učili o različnih reševanjih, ki jih opravljajo gasilci. Bili smo tudi na nogometni tekmi v Zavrču. Odpravili smo se na pohod po Kustkovi poti kjer smo videli murej.

Natjaž Kajžek

Jesensko gnojenje na vrtovih

Osnovno orodje na vrtu je zemlja. Če imamo rodovitno in živo prst, bodo naše rastline za svojo zdravje poskrbele same. Zemlja mora biti živa, polna številnih mikroorganizmov, da je res rodovitna in se lahko korenine rastlin v njej razrastejo in poskrbijo za dovolj hranil. Kako poskrbimo za strukturno, odcedno in živo zemljo na našem vrtu? Na kvaliteto in rodovitnost najbolj vplivata gnojenje in kolobar. V nadaljevanju bomo nekaj več povedali o tem, kako gnojiti na domačem vrtu.

Najprej moramo poznati svojo zemljo. Prihaja zima in tik pred njo je običajno čas za gnojenje na vrtovih. Gnojenje z organskimi gnojili je namreč bolj izvajati jeseni kakor spomladi, saj se mora organska snov, posebej gnoj, najprej pričeti razkrajati in spreminjati v humus. Gnoj namreč še ni hranilo rastlinam; najprej se mora spremeniti v humus. Šele v drugi fazi, ki ji rečemo mineralizacija, se humus pričinja razgrajevati tudi v hrano za naše rastline. Da bi lahko pravilno gnojili, moramo najprej poznati, s kakšno zemljo imamo opravka. Zemlja na zelenjavnih njivah in vrtovih je pogosto že precej spremenjena, saj se na njej pozna naše delovanje, a je vseeno obdržala nekatere pomembne značilnosti. Od tega, s kakšno zemljo delamo, je odvisno tudi, kako bomo z njo ravnali. Nekaj lahko naredimo sami z opazovanjem, pred gnojenjem pa vam toplo svetujem, da tudi zemljo z vrtov analiziramo. Hranila vedno dodajamo na daljši rok, zato moramo vedeti, s čim imamo opravka in kako ravnati.

Analiza tal

Koliko hranil vsebuje zemlja, nam lahko pove samo analiza zemlje. Jeseni, po spravilu pridelka, je pravi čas, da jo naredimo. Vsakdo bi moral vedeti, s koliko hranili v tleh razpolaga, da bo vedel, kako gnojiti.

Zelo pomemben je tudi pravilen odvzem vzorca. Najlažje to naredimo s sondami, ki si jih lahko izposodimo v laboratorijih za analizo tal. Lahko uporabimo tudi lo-

Živa zemlja je rodovitna zemlja.

pato za prekopavanje. Najbolj primerna je tista štirikotna. Tako vzamemo vzorec enakomerno, po vsej globini. Najprej z lopato naredimo luknjo, nato pa po ravnem robu le-te odrežemo enako debel kos zemlje, ki ga damo v vedro ali drugo posodo. Na njivi vzamemo vsaj 15, na večji pa 20 takih vzorčkov, na vrtu pa vsaj iz vsake gredice enkrat. Izogibamo se robovom njive in gredic. Zemljo v vedru nato zdrobimo in zelo dobro pomešamo, nato pa je približno 1 kg damo v vrečko, ki jo opremimo z našimi podatki. Analizo tal delajo v mnogih laboratorijih Kmetijsko-gozdarskih zavodov; lahko jo nesete na svetovalno službo v vaši bližini. Analize tal opravljajo tudi na Kmetijskem inštitutu Slovenije.

Za pridelavo vrtnin in dober gnojilni nasvet je zelo pomembna tudi organska snov v zemlji, ki pa ne sodi v osnovno analizo. Ob oddaji vzorca zato zaprosite še za analizo vsebnosti organske snovi oz. humusa v tleh.

Rezultati analize

Ponavadi si mnogi z rezultati analize nimajo kaj početi, razlage zraven pa ne dobijo. Nekateri laboratoriji nam vsaj pomagajo in rezultate označijo z črkami.

Idealen pH za posamezne vrtnine

Vrtnina	Idealen pH				
	5–5,5	5,5–6	6–6,5	6,5–7	7–7,5
Paradižnik	☺	☺	☺	☺	
Fižol		☺	☺	☺	
Redkvica in redkev		☺	☺	☺	
Špinača		☺	☺	☺	
Kumare		☺	☺	☺	
Buče		☺	☺	☺	
Kolerabica		☺	☺	☺	
Ohrovt		☺	☺	☺	
Rabarbara		☺	☺	☺	
Grah			☺	☺	
Solata			☺	☺	
Endivija, radič			☺	☺	
Brstični ohrovt			☺	☺	
Črni koren			☺	☺	☺
Korenček			☺	☺	☺
Peteršilj			☺	☺	☺
Zelena			☺	☺	☺
Por			☺	☺	☺
Cvetača				☺	☺
Zelje				☺	☺
Čebula				☺	☺
Rdeča pesa				☺	☺

pH tal na vrtovih je zaradi pogoste uporabe komposta in hlevskega gnoja običajno visok, zato apnimo le, če nam analiza tal pokaže, da je pH previsok.

rabimo polovico manj gnojil, ki smo jih uporabljali doslej. Gnojimo samo najbolj požrešnim vrtninam. Tudi ob črki D občutno zmanjšamo količino uporabljene hlevskega gnoja ali drugih organskih gnojil. Če je v presežki samo eno hranilo, potem je potrebno drugega vendarle dodajati, poiskati pa je potrebno primerne gnojila.

Organska snov v tleh

Vsebnost organske snovi v tleh je izredno pomembna, saj brez nje v tleh ni življenja. Enako kakor pri vsebnosti hranil v tleh pa je preveč organske snovi v tleh lahko vzrok težav, predvsem gnitja rastlin. Zemlja, idealna za pridelavo vrtnin, naj bi vsebovala od 3–6 % organske snovi. Če analiza tal pokaže več kot 9 %, potem je nujno potrebno občutno znižati uporabo organskih gnojil. V ekološkem kmetijstvu sicer ne bi smelo primanjkovati humusa, če pa bi analiza le pokazala manj kot 3 % humusa (ali organske snovi), potem je seveda potrebno v tla zadelati čim več organske mase. Sama ne priporočam večje uporabe hlevskega gnoja, posebej ne za vse vrtnine, ampak povečano uporabo rastlin za zeleni podor in organskih zastirk, ki jih po končani pridelavi vrtnin zadelamo v tla.

pH tal

Je še zadnji element osnovne analize tal. Marsikdo podcenjuje pomen kislosti oz. bazičnosti tal. Rastline so dokaj zahtevne glede tega, po drugi strani pa je pri previsokem ali prenizkem pHju moten tudi sprejem hranil v rastline. Pri vrednosti pH nad 7 so namreč nekatera hranila rastlinam zelo slabo dostopna. Čeprav nam analiza tal kaže, da jih je v tleh dovolj, jih rastline ne dobijo. To je posebej značilno za fosfor in bor, zmanjšuje se tudi dostopnost kalija in bakra, podobno pa velja za dostopnost hranil pri nizkih vrednostih pH.

Tako se še dodatno zapletemo v povečane vsebnosti hranil v tleh. Z apnenjem izboljšujemo preklisla tla oziroma dvigujemo pH tal. Če je pH že previsok, v nobenem primeru ne smemo apniti, kljub temu da apno izboljšuje tudi nekatere druge parametre tal. Te izboljšujemo na drug način.

Območje pH, v katerem najbolj uspevajo vrtnine, je od 6 do 7. Kar je nad 7, označuje bazična tla, apnenje je prepo-

Odvzem vzorca zemlje s sondo

vedano, svetujem pa letno dodajanje kisle šote kot organsko snov v tla ali v kompost. Če je pH tal pod 6, je ukrep zelo enostaven; v jeseni, po spravilu pridelka apnimo.

Gnojenje s gnojem

Menim, da za gnojenje na vrtovih pridejo v poštev samo organska gnojila. Teh je veliko različnih, a v jeseni je najpomembnejše gnojenje z gnojem. Poleg hlevskega lahko brez težav uporabljamo tudi gnoj drugih domačih živali. Imajo samo nekoliko drugačen sestav hranil, kar je potrebno upoštevati pri gnojenju. Gnojimo izključno z odležanim gnojem, kar pomeni, da ni več topel. Vendar odležen hlevski gnoj ni isto kakor kompostiran gnoj, to moram poudariti. Kompostiran gnoj je že prešel fazo, ko mikroorganizmi potrebujejo dušik za razkroj in ima v bistvu lastnosti komposta. Tukaj govorim samo o odležanem goju, ki ima še vedno značilen vonj; v njem ločimo nastilj od blata živali.

Gnojimo vedno v jeseni, saj v začetku delovanja mikroorganizmi potrebujejo dušik. Lahko se zgodi, da pri spomladanskem gnojenju dušik rastlinam celo jemljejo. Poleg tega gnoj lahko tudi požge mlade koreninice rastlin, saj še ni deloma predelan.

Vendar bi v primeru jesenskega gnojenja priporočala dvoje: da v jeseni gnojimo nekoliko prej, kakor smo se navadili v zadnjih letih. Novembra je nekoliko pozno, saj je za začetek preperevanja gnoja potrebna tudi toplota, te pa v jeseni ni. Bolje bi bilo gnojiti že nekje v sredini oktobra. Da bo gnoj res hitro in učinkovito prepereval, ne pa gnij, ga v zemljo ne smemo zadelati pregloboko, nanj nasujemo le tanko plast zemlje. Nikakor ga čez zimo ne puščamo na zemlji, saj hranila tudi izhlapevajo, v tem prime-

ru pa tudi onesnažujejo ozračje.

Vse rastline ne marajo gnojenja z gnojem, nekaterim celo škodi. Gnoj naredi več škode kakor koristi, če z njim gnojimo metuljnice, med katerimi so tudi vrtno stročnice, prav tako zelo škodi vsem čebulnicam; mogoče je izjema por, ki ne prezimuje. Pa še tega raje ne sadite tja, kjer se je z gnojem gnojilo v tekočem letu. Prav tako imajo lahko težave vse korenovke in gomoljnice, ki se jih gnoji z gnojem. Koreni se nepravilno oblikujejo, so kosmati, razvejani, gnijejo, tudi koreninske uši so lahko posledica gnojenja z gnojem. Pogosto je krajše tudi skladiščenje. Izjema je zelena, vendar bi jo sama vseeno raje sadila na gredico, ki je bila z gnojem gnojena v preteklem letu. Gnojenja z gnojem ne prenesejo tudi zelišča.

Za gnojenje z gnojem so hvaležne praktično vse kapusnice, bučnice in razhudniki z izjemo krompirja. Pri krompirju je potrebno biti pozoren. Preveč gnojenja lahko pomeni krastavost, votlost gomoljev, zato se ne sme pretiravati. Tudi sladko koruzo in blitvo sadimo na gredice, ki smo jih gnojili v tekočem letu. Korenčnice in gomoljnice, pa tudi radič, endivijo, zeleno sadimo na grede, ki so bile gnojene v preteklem letu, posebej če so na vrtu že težave s koreninskimi ušmi.

Gnojenje z gnojem pomeni, da imajo rastline hranila na razpolago najmanj tri leta, trajni humus pa ostane v tleh, jih rahlja, zadržuje hranila in tudi vlago še dalj časa. Ravno zato pa je nujno, da pri gnojenju ne pretiravamo. Hlevskega (govejega) gnoja damo največ 2,5 l/m² zgoraj zapisanim požrešnicam. Vsako leto torej ne pognojimo vsega vrta, ampak samo del, najbolje tretjino. Naslednje leto pognojimo drugi del, pri triletnem kolobarju pa tistega, ki ni bil gnojen že dve leti.

Fotografije in tekst Miša PUŠENJAK

RAČUNOVODSKI
servis

Računovodski servis
Lidija Črešnik s.p.
Bukovci 164
tel. 040 276 387
e-mail: lidija.cresnik@gmail.com

- kakovostne in ažurne računovodske storitve za podjetnike, pravne osebe in društva po ugodnih cenah
- možnost izvajanja le-teh na sedežu stranke.

Kuharski kotiček

GOBOVA JUHA

Potrebujemo 30 dag svežih gob – pozimi pest suhih, presno maslo, čebulo, peteršilj, moko, smetano, kis.

Foto: Boris Farič

Kročnik gob očistimo, zrežemo na listke, operemo, potem jih s kropom na hitro oparimo in odcedimo. V kozici v 2 žlicah presnega masla zarumenimo za pol žlice drobno zrezane čebule. Vanjo stresemo odcejene gobe, jih potrosimo z drobno narezanim zelenim peteršiljem in dodamo tudi strok s soljo strtega česna. Gobe na močnem ognju naglo mešamo, da se sok osuši. Nato jih potrosimo z 2 žlicama moke, vse skupaj malo popražimo in zalijemo s pripravljeno zelenjavno juho. Pustimo, da malo prevre, po potrebi solimo, po okusu okisamo in odišavimo s poprom. Nazadnje juhi primešamo nekaj žlic kisle smetane. Tako pripravljeno juho postrežemo z ajdovimi žganci. Postrežemo lahko s posušenim kruhom ali vanjo zakuhamo na kocke narezan krompir.

AJDOVI ŽGANCI

Potrebujemo 40 dag ajdove moke, 1,5 litra vode, sol, zaseko ali mast z ocvirki.

Presejano ajdovo moko stresemo v slan krop. Pokrijemo in pustimo, da dobro prevre. Nato moko preluknjamo s kuhlenco, da se bolje prekuha. Vre naj počasi pol ure. Nato nekaj žgančevke odlijemo, moko pa dobro premešamo s kuhlenco. Če so žganci presuhi, jim dolijemo nekaj žgančevke. Lepše se mešajo in so bolj voljni, če med mešanjem dodamo nekaj čiste maščobe. Zmešane žgance pustimo stati nekaj minut. Nato jih s kuhlenco in vilicami narežemo v skledo, po vrhu zabelimo z ocvirki in postrežemo z belo kavo, mlekom, kuhanim kislim zeljem ali gobovo juho.

VINSKA OMAKA

Potrebujemo: 5 žlic sladkorja, olje, moka, 1/2 l vino, 1/4 l vode, sol

5 velikih žlic sladkorja prepražimo na vročem ognju tako, da postane karameliziran, nato dodamo malo belega olja in ostre moke ter vse skupaj zmešamo. Še vročemu sladkorju in moki dodamo po potrebi vino (1/2 l) in vodo (1/4 l) ter vse malo solimo. Dodamo nekaj klinčkov za dober okus. (Lahko uporabimo tudi rdeče vino.)

DUŠENA GOVEDINA

Potrebujemo 1 kg mesa, prekajeno slanino, 2 kisli kumarici, čebulo in jušno zelenjavo, smetano, sol in poper.

Umito goveje meso (od stegna) potolčemo, nasolimo in pretaknemo s prekajeno slanino in kumaricami. Potem ga povaljamo v razgreti masti, da se od vseh strani zapeče in zakrknje. Dodamo mu debelo zrezano čebulo, korenček, zeleno, korenino peteršilja in dušimo tako dolgo, da je meso mehko. Nato odlijemo odvečno mast, zelenjavo potrosimo z dvema žlicama moke. Ko nekoliko zarumeni, zalijemo z malo juhe ali vode. Ko vse skupaj malo povre, pretlačimo omako skupaj z zelenjavo. Prilijemo malo smetane, malo popopravimo in v tej omaki nekoliko časa dušimo meso. Nato meso zrežemo na tanke rezine, zložimo na krožnik, polijemo z omako in serviramo z žličniki, špageti, rižem itd.

Moja Slovenija

Slovenija je raznolika dežela, polna drugačnih pokrajin kot tudi ljudi. To je ena od stvari, ki jo dela lepšo. Vsak del Slovenije jo dela posebno, vse od pšeničnih polj na vzhodu, visokih Alp na severu do modro bleščečega morja na jugozahodu. Ni bolj prijaznih, solidarnih ljudi kakor tukaj v Sloveniji, kar se še posebej izkaže v situacijah, kot so naravne nesreče, kadar ljudje z veseljem pristopijo na pomoč. Imamo številne naravne kot tudi zgodovinske znamenitosti, kar nas vse skupaj povezuje. Naša zgodovina ni bila vedno »postlana z rožicami«, a dobili smo državo, kakršno so si naši prastarši vedno želeli. Z leti se sicer vedno bolj opaža, da nacionalna zavest čedalje bolj upada, tudi pri nas mladih, ki se predvsem več ne zavedamo pomembnosti našega maternega jezika. Mladim se nam včasih zdi samoumevno, da imamo pitno vodo in hrano. Slovenija je in bo zmerom ostala naša domovina. Vsi poznamo rek: »Povsod je lepo, a doma je najlepše«.

Urška Horvat, 9. b

Moje poletne počitnice

Prvi dan, ko je bilo konec šole, sem si malo oddahnil od testov in učenja. Ko so bile počitnice, sem skoraj en mesec počitnic preživel pri babici in teti Vesni. Tam mi je bilo lepo, ker smo veliko kolesarili, hodili po trgovinah in sva z Vesno igrala tudi igrice. Ko pa se je učila, sem jaz počival. Bil sem tudi pri mrzlem bratranču Lukasu in sestrični Zoji. Tam sva igrala igrice in večer hodila na ribolov, kjer sem ujel nekaj rib. Bil sem tudi poleg eno leto starega bratranča Vita. Tam sem ga čuval in se z njim igral z žogo.

Z družino smo tudi dvakrat šli v hribe, ki smo jih premagali, a smo bili vseeno malo utrujeni. Bil sem tudi na morju. Tam smo se kopal, plaval in lovili ribe. K nam na morje sta prišla tudi teta Vesna in stric Aleš in imeli smo se super. Med počitnicami sem bil tudi trikrat v toplicah. Tam sem enkrat srečal prijatelja Marka, enkrat pa prijatelja Patrika in imeli smo se super. Kmalu so se začeli treningi, na katere sem hodil redno, igrali pa smo seveda nogomet. Bil sem tudi pri sestrični Ines in bratranču Nejcju, kjer smo se igrali s kužkom in si čas krajšali z družabnimi igrami.

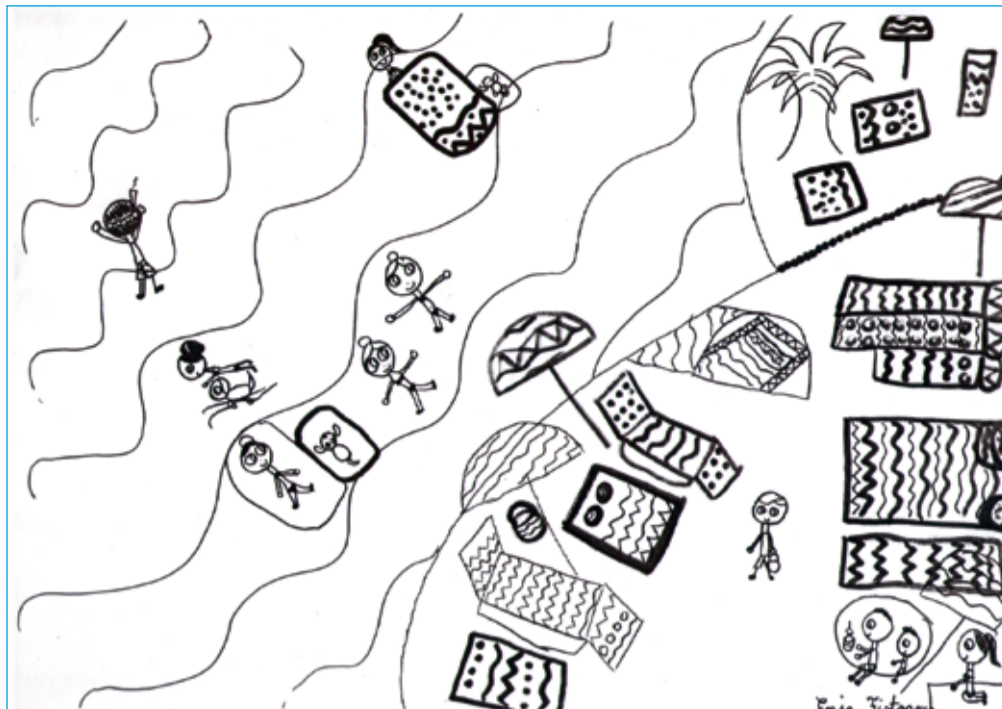
Bil sem tudi doma, ampak ne veliko. Takrat sem igral igrice in gledal televizijo. Šli smo tudi k stricu po dva mala muca. Hodil sem tudi v Moškanjce na vaje, kjer smo igrali nogomet in med dvema ognjema. To je bil moj kratek opis mojih dolgih počitnic, kl bi vseeno lahko bile bolj dolge.

Patrik Holcer, 7. B

Moje počitnice

Med počitnicami sem se veliko igrala z bratcem in sestro.

S starši smo se tudi odpravili na morje na otok Pag. Tam smo se velikokrat sprehodili po mestu. Zelo sem uživala, ko smo se v mestu peljali z »butkači«. V mestu smo zelo velikokrat lizali okusen sladoled. Voda na morju je bila zelo prijetna, vesela pa sem bila, ker sem lahko tudi malo poležala na plaži. Sedaj ste slišali, da sem na morju zelo uživala. Bila sem tudi

Enja Fistravec 3. a (Likovni motiv - Spomin na počitnice)

Pia Zemljarič 3. b (Likovni motiv - Spomin na počitnice)

v toplicah. Tam sem skočila s petmetrske skakalnice v zelo globok bazen. Bila pa sem kar na dveh rojstnih dnevih. Na rojstnem dnevu pri bratranču sem spoznala novo prijateljico Izabelo. Z njo in z bratrančem sem se igrala v parku. Bratranec je 24. avgusta dopolnil tri leta. Napočil pa je tudi dan, ko je rojstni dan praznoval moj boter David. Tako so potekale moje počitnice.

Lea Janžekovič, 4. a

Moje počitnice

KLJUČNE BESEDE: spanje, računalnik, rolka, kolesarjenje, ribolov, toplice, morje, rojstni dnevi, harmonika, televizija, zanimivo, veselo, razigrano, večeri, branje.

Poletne, to so moje najljubše počitnice.

Vsako jutro sem dolgo spal. Popoldan sem

počel veliko zanimivih in veselih stvari. Vozil sem se z rolko, z mamico sva kolesarila, z atijem pa lovila ribe. Malo sem vadil tudi harmoniko. Zaigral sem jo na rojstnih dnevih. Praznovali so jih: moja mami, stric Vlado, teta Simona, Mia, Jan, Vid, Jure in Luka. Ob večerih sem bral ali pa gledal televizijo. Bili smo tudi v toplicah. Tam je zelo veselo, saj so tam tobogani vseh velikosti.

Najboljše pa je bilo na morju. Šli smo na Hrvatsko v Starigrad. Tam sem se potapljal, iskal školjke, lovil ribe ... Najraje sem bil na tržnici, ker je tam polno zanimivih stvari. Moje počitnice so bile zelo lepe in zanimive. Takšne si želim vsako leto.

Nejc Šegula, 4. a

Moje počitnice

Med počitnicami smo bili na letalu. 17. julija zvečer smo se odpravili na toplo hrvaško morje.

Na morju smo doživeli veliko dogodivščin. Videli smo tudi kačo. 1. 8. smo varno prispeli domov. Bili smo tudi v toplicah Terme 3000. Šel sem na skakalnice. Bili smo tudi v ptujskih toplicah. Praznoval sem rojstni dan. Povabil sem svoje prijatelje. Imeli smo se v redu. Ure-

KAR NEKAJ ...

Če je lonec v zvoncu, to ni prav.

Trava, krava je lisasta.

Ko mlin pomelje moko, dobra je zelo.

V Sobotincih živijo sove, mačka zlezla je v rovak.

Tone piše račun na računalnik.

(Jan Majer, 4.a)

BESEDOVANJE

(Iz pesmi Toneta Pavčka) poustvarjanje – 4. A, Mentor: Primož Galun, prof.

V hiši so **police**, na obrazu pa **lice**.

Tudi v **Razkrižju** je **križ**, tako kot v **Sobetincih** **sobe**, ki imajo v v **hladilniku** **hlad**.

(Saša Bratuša, 4.a)

Če na **pikapolonici** je **pika**, **balonček** je en mali **balon**.

Razlika je v obliki **lika**, iz **bontona** lahko dobiš **ton**.

(Lea Janžekovič, 4.a)

Če za vrati je **kača**, ni **natikača**.

Čez **blato** damo **lato**, **medo** ima rad **med** in na **sladoled** položimo **led**.

(Nuša Janžekovič, 4.a)

SLOVENIJA, RADA TE IMAM

Sonce svetlo sije na deželo to
še ptice
v pomladnih spevih ji hvalnice pojo.
Ozirajo se prek zelenih vseh dolin,
na drugi strani preko morskih globočin.

V soncu lesketajo se jezera, vsak potok,
pod gorami svet krasi blejski ta naš otok.
Gozdovi zeleni ponosno šumljajo,
dežele te rajske nikomur ne dajo.

Pesem nje narodna z vetrom potuje
do Alp, kjer ves Triglav in ritmu poplesuje.
Njen narod je majhen, a ima veliko srce.
Narod, ki po svoji deželi dobil je ime.

Kamor koli bom v življenju šla,
to bo dežela mojega srca.
Zato ti s ponosom priznam:
»Slovenija, rada te imam!«

Pia Majerič, 9.a

Gradivo za šolske strani zbirata Vida Vajda.

BESEDOVANJE

September se prične.
Šola zopet se začne.
Učimo se mi vsi,
da bi nekaj vedeli.

Učitelj nas sprašuje spet,
dokler ne znam za pet.
Zvezke zdaj odprimo vsi
in pogledajmo, če smo vsi.

Če pa koga pri pouku ni,
pa ne ve,
kaj za nalogo je!

Šola se konča
in zavriskamo: HURA!

(Kaja Kumer, 4a)

NA ZVEZKU NARISAN PAV, MIŠKA NE SME TJA

Če je na zvezku narisana pav, naj bo pesem napisana prav.

Vejice, pike nikakor ne spustimo, da pesem imela bo pravo rimo.

Če pa se miška prikrade med črke, morda pomeša nam vse črke.

To ji ne smemo pustiti, zato jo moramo uloviti.

(Julija Borovnik, 4.a)

dil sem si šolske potrebščine. 1. 9. smo odšli v šolo. Počitnice so hitro minile. Najboljše sem se imel na morju.

Jure Letnik, 4. a

Moje počitnice

Šola se je končala in počitnice so se pričele! V soboto po počitnicah sem odšla k sošolki Sofiji na rojstni dan. Sošolka Klara me je povabila na kopanje v njen bazen. Bila sem tudi na počitnicah pri babici. Tam imajo novega kužka z imenom Medo. Ko sem prišla domov, sem spet odšla na počitnice k bratranču Valentinu v Dornavo. Pri njem smo se zelo zabavali. Večkrat smo šli v toplice. V toplicah smo skakali s skakalnic, se potapljali, vozili po toboganih in plavali. Bili smo tudi na morju v Bibinjah in skoraj vsak večer šli na sprehod, včasih pa tudi na nočno kopanje. Ko smo se vrnili iz morja, sem že drugi dan odšla na 7. glasbeni tabor »Poj z menoj« v Markovce, ki ga organizira KUD Markovski zvon. Tam smo veliko peli, se zabavali, tu pa tam pa smo imeli tudi kakšno pavzo.

Z botrico Valerijo smo ob koncu počitnic odšli na grad Trakoščan. Bili smo tudi na konjeniških igrah, kjer sem jahala konja. S teto sem odšla v kino gledat risanko z naslovom Mini-oni. V nedeljo smo šli na veselico v Sobotince. In šola se je pričela!

Saša Bratuša, 4. a

KAKO JE SAMO SAM DOMA

Če je **Samo sam** doma,
se z igračami igra.

Če **harmoniko** igra,
Moniko privabi tja.

Ko **avtobus** na postaji stoji,
mimo njega **avto** drvi.
Proti **potoku** pelje **pot**.

Ko se **miš** v **mišnjaku** ulovi in
v **koš** skoči **kokoš**,
klobasa ni za **bas**,
vzame **sol** in pripravi **solato**.

Peresnica ni **resnica**,
kit na **kitaro** ne igra,
med vrati **medved** stoji,
samote si **sam** želim.

(Nejc Šegula, 4a)

UTRINKI IZ POLETNE ŠOLE V NARAVI

Prvi dan, ponedeljek, 31. 8. 2015

31. 8. smo se 5. razredi odpravili v Simonov zaliv. Zjutraj smo se ob 7.30 zbrali na avtobusni postaji pred šolo. Šofer in učitelja sta naše kovčke zložila v avtobus. Nekaj časa smo čakali. Čez par minut smo se morali postaviti v vrsto. Takoj za tem smo se odpravili na avtobus. Staršem smo mahali v slovo, saj smo bili žalostni, a hkrati veseli. Ker se je na cesti zgodila prometna nesreča, smo se vozili dlje časa. Ustavili smo se na bencinski postaji, kjer smo pomalicali in si malo odpočili. Odpadke smo vrgli v koš. Pot nas je vodila do Postojnske jame. Ko smo prispeli, nam je vodička razložila, kako se moramo obnašati. Nato smo se morali obleči v jakne, saj je bilo v jami zelo mrzlo. Vlasec nas je odpeljal do pol poti jame. Na nekaterih predelih je vozil hitro, na drugih spet počasi. Nato smo se ustavili. V tem prostoru je bilo veliko velikih kapnikov. Tam je bil tudi eden največjih kapnikov v jami. Visok je bil 16 cm. Vodička nam je povedala, kako kapniki nastanejo, za koliko cm zrastejo v enem letu itd. Nato smo odšli peš do človeških ribic. Bilo jih je zelo veliko. Iz jame nas je odpeljal vlak. Ko smo prispeli, smo se poslovili od vo-

dičke in nadaljevali pot. Približno čez pol ure smo prispeli na cilj. Učitelji so nam iz avtobusa razdelili kovčke. Odšli smo k naši hiši, kjer smo naslonili kovčke ob steno, nato pa odšli na kosilo. Po kosilu smo se vrnili k hiši. Dobili smo ključke in odšli v svojo sobo. V sobah smo si razpakirali stvari, nato pa smo odšli na plažo. Tam so nas učitelji testirali, kako dobro plavamo. Morali smo narediti veliko velikih krogov okrog učiteljev. Ko je učitelj opazil, da smo že utrujeni, smo odšli v sobe. V sobah smo se stuširali in uredili za večerjo. Po večerji smo odšli v sobe in se preoblekli, saj smo odšli na sprehod. Ko se je sprehod končal, smo odšli v sobe. Pripravili smo se za spanje. Nato smo še napisali dnevnik. Čez eno uro smo morali ugasniti luči. Takrat se je dan končal.

Maša Fras, 5.a

Drugi dan, torek, 1. 9. 2015

Ko smo se zbudili, smo se preoblekli v športna oblačila in se odpravili tekat ob obali Simonovega zaliva. Uf, je bilo naporno. Po teku smo se vrnili v sobe in se preoblekli za zajtrk in se nato odpravili na plažo. Po kopanju smo se odpravili na kosilo. Sledil je čas vožnje z ladjico do Pirana. Po poti smo srečali zelo lepo in veliko jadrnico s petimi jambori. V Piranu smo obiskali akvarij. Videli smo majhne morske pse, morske ježke, morsko zvezdo, različne ribe, a najbolj mi je v spominu ostala riba z bradavico. Kdo ve, mogoče je to bila morska čarovnica. Ko smo se vrnili iz Pirana, smo šli na večerjo. Po

večerji so se moji sošolci odpravili na sprehod v Izolo, a jaz žal nisem šla zraven zaradi slabega počutja. Ko so prišli nazaj, smo odšli pisat dnevnike. Nato je sledil spanec. Lahko noč!

Maja Čuš, 5. b

Drugi dan

Zjutraj smo se zbudili in odpravili na jutranjo telovadbo. Po telovadbi je sledil zajtrk. Nato smo se malo spočili in šli na plažo. Na plaži smo reševali naloge v delovnem zvezku Morske kapljice in napisali spis. Ko smo vse rešili, je sledilo kopanje. Nato smo se šli preobleči in odšli na kosilo. Po kosilu smo se z ladjo odpeljali v Piran, kjer smo si ogledali Tartinijev trg, ozke ulice, ogromno ladjic in akvarij, kjer sem si kupila tudi spominek. Nato smo se vrnili in odšli še na večerjo.

Po večerji smo šli v sobe, se stuširali in oblekli v pižame ter napisali spis in se odpravili spat.

Eva Domajnko, 5. b

Odhod domov, 4. 9. 2015

Zjutraj smo se zbudili in odšli na sprehod. Napolnili smo prazne želodčke in si dokončno spakirali. V avtobus smo natiščali veliko prtljage. Ogledali smo si, na kakšen način pridelujejo sol. Stanovanje, v katerem so živeli le poleti, je bilo zelo nenavadno. Ustavili smo se tudi pri gradu Socerb, kjer smo pomalicali in poiskali nekaj sladkega. Tam je bil zelo lep razgled. Nadaljevali smo pot, ki je bila zelo dolga. Večkrat smo se ustavili in skočili na stranišče.

Na avtobusu sem štela avtomobilske tablice. Prišli smo v Markovce in cel avtobus se je začel dreti in ploskati. Drli so se: »Markovci!« Stopila sem z avtobusa in zagledala svojega super očka. Doma so me vsi skupaj zelo, zelo, zelo presenetili. Pripravili so mi plakat in zapeli pesmico. Istega dne pa je moja sestra imela god, zato sta prišla babica in dedek. Tega tedna ne bom pozabila.

Ana Vrtačnik, 5. r

POLETNA ŠOLA V NARAVI, ZADNI DAN

Ker smo kovčke že imeli spakirane, smo se kar odpravili na zajtrk.

Najedli smo se, da na avtobusu ne bi bili lačni. Seveda smo se po poti še ustavili in malicali. Ogledali smo si Luko Koper in ugotovila sem, da sem tam že bila. Med vožnjo nazaj smo se spet ustavljali, saj so nekateri morali na stranišče. Po nadaljevanju poti smo se ustavili v solinah in videli hišo, v kateri so snemali film Poletje v školjki. Tam nas je čakal tudi gospod, ki nam je o solinah nekaj povedal. Tam je bila tudi trgovinica, kjer smo lahko kupili sol, ogledali pa smo si tudi hišice ter se počasi odpravili proti avtobusu. Pot smo nadaljevali proti Markovcem, ker so nas veselo pričakovali starši, bratci in sestrice.

Doma sem razpakirala stvari, vsem domačim povedala vse podrobnosti, kako super je bilo in nestrno čakala šolo.

Maja Gošnjak, 5.a

Malečnik 2015

Učenci naše šole se vsako leto odpravijo v Malečnik na delavnice, kjer poteka oblikovanje iz lesa. To leto sva bila ta srečneža Lucija Janžekovič in jaz.

Prvi dan smo se med vožnjo z učiteljico pogovarjali, kaj bi naredili. Imeli smo veliko idej, a na koncu ni nastalo nič od tega, kar smo mislili narediti. Ko smo prišli v Malečnik, smo poiskali les in začeli razmišljati, kaj lahko iz tega nastane. Tako smo začeli odstranjevati lubje,

začeli smo tudi z izrezovanjem, žagali smo in dletali. Ko smo s tem opravili, smo začeli še brusiti, a težava je bila, ker je bil les moker in se ni dal prav brusiti. To delo je počakalo na drugi dan. Odšli smo na kosilo in domov.

Drugi dan smo ponovno začeli brusiti, lepiti in še dodajati zaključne detajle, treba je bilo samo še polakirati in naš izdelek je bil gotov. Poimenovali smo ga Divjji petelin. Ta dva dneva sta bila delovna, a obenem zabavna, saj smo se veliko nasmajali.

Luka Janžekovič, 9. b

Lucija in Luka Janžekovič

Mala Groharjeva kolonija

25. septembra smo se učenke Vita Puc, Nika Keres in Sanela Bezjak odpravile na Groharjevo kolonijo v Škofji Loki. Učiteljica nas je ob 6.15 zapeljala do Železniške postaje Ptuj, kjer nas je čakal avtobus. Nismo bile edini, saj je bil avtobus poln učencev drugih šol, s katerimi smo se kar hitro spoprijateljili. Ko smo ob približno 8.30 prispeli na naš cilj, smo prvo žigosali pa-

pir in dobili majice, nato pa začeli z ogledom mesta. Vsak učenec si je izbral svoj motiv, ki mu je bil najbolj všeč in ga narisal s poljubno tehniko. Približno ob dveh smo imeli nekaj minut stran v Šolskem centru kosilo, nato pa smo hitro odhiteli nazaj dokončat naše slike. Imeli smo dve uri časa, nato pa smo odnesli slike v Sokolski dom, kjer so bile zvečer slike razstavljene. Po končanem delu smo se spet vrnili na avtobus in se odpeljali domov.

Nika Keres, 8. b

Sanela Bezjak, Nika Keres in Viktorija Puc

Kolesarstvo mu je zlezlo pod kožo

Mitja Bezjak iz Bukovcev je kolesar, ki smo ga v Listu iz Markovcev že predstavili. Bukovčan, ki se s kolesarstvom ukvarja dobrih 5 let, se je tudi letos odpravil na različna tekmovanja. Ker čas neizmerno hiti smo se odločili, da sklenemo letošnjo sezono in ga povabimo k pogovoru.

Cycling day – kolesarski dan v Bukovcih

Konec februarja ste pripravili odprti trening v Bukovcih. Za kaj je pravzaprav šlo?

Mitja Bezjak: »Kolesarski dan smo organizirali v sklopu mojih zimskih priprav, ker vozim daljše razdalje. Ker sem s tem veliko ur na kolesu, sem se odločil za 12-urni trening na trenažerju, zraven pa 8-urni trening za vse, ki so želeli poizkusiti kolesariti na stacionarnih kolesih (spinnerjih). Prišel sem ob 8. uri zjutraj in končal ob 20. uri, ob 10. uri pa so se mi pridružili ostali kolesarji in se menjavali vsako uro oz. kolikor so pač želeli kolesariti.«

Vam je uspelo doseči namen celodnevne kolesarjenja?

Mitja Bezjak: »Cilj prireditve je bil združiti koristno s prijetnim. Zame je to pomenilo predvsem daljši trening, obiskovalcem pa prikaz dobre rekreacije v zimskih dneh pa tudi pripravo za lažji uvod v kolesarsko sezono.«

Ste z obiskom zadovoljni?

Mitja Bezjak: »Ja, presenečen sem bil nad obiskom. V 8 urah se je treninga udeležilo okrog 50 kolesarjev, kar pa je še posebej pohvalno za nekaj kolesarjev, ki so kolesarili vseh 8 ur skupaj; v večini so bile ženske. Pohvalno.«

Boste v ekipi še pripravili podobne treninge?

Mitja Bezjak: »S 1. novembrom se zame začne nova sezona in s tem tudi pogovori o stvareh, ki nas čakajo v novi sezoni 2016. V planu je tudi organizacija takšnega dogodka, kot je Cycling day. Točnega termina še ni, bomo pa ga seveda pravočasno objavili in že sedaj upam, da se vidimo v čimvečjem številu.«

Iz Lendave do Portoroža

Konec julija ste se ponovno odpravili na pot od Muretincev proti Portorožu. V kolikem času ste prevozili pot? Vam je vreme služilo? Se vam je na poti pripetilo kaj posebnega?

Mitja Bezjak: »Vsako leto odpeljem več daljših treningov in letos sem odpeljal med drugim tudi od vzhoda do zahoda Slovenije, iz Lendave do Portoroža, ter prevozil 335 kilometrov v času 10 ur. To je bil nočni trening, saj sem prišel ob 19. uri in v Portorož prispel okrog 6. ure zjutraj. Vreme je bilo za trening idealno: od

Mitja z ženo Lidijo in sinom Tilmom.

vetra do dežja in ob koncu še sonce. Na takšnih dolgih vožnjah se vedno pripeti kakšna prigoda. Letos je za dvig hitrosti na enem delu poskrbel pes, ki se je zapodil za mano.«

DOS-RAS Extreme 2015

Dirka okoli Slovenije je v svoji deveti izvedbi bila najdaljša doslej. Kolesarji in kolesarke so morali prevoziti kar 1250,6 km. Pot jih je vodila na vse konce države, tudi čez prelaz Vršič, Črnivec in Vahta. Najtežja kategorija je kategorija posameznikov, le malenkost lažje delo so imele dvojice in četverice. Na dirki se vozi na rezultat ali za osebno zmago. Na štartni listi je bilo 71 kolesark in kolesarjev iz 11 držav, 35 izmed njih jih je vozilo v kategoriji posameznikov, med njimi tudi naš občan Mitja.

Tekmovalci so se na progo podali v Postojni. Pred njimi je bilo 12 etap, kjer vsaka med njimi meri približno 100 kilometrov. O postankih in spanju se tekmovalci odločajo s pomočjo članov ekipe, najbolj pomembno pa je, da vsi spoštujejo cestno-prometne predpise. V nasprotnem primeru jih sodniki kaznujejo s časovnimi pribitki. Veliki zmagovalec letošnje Dirke okoli Slovenije – DOS-RAS Extreme 2015 – je postal Slovenec Erik Rosenstein, ki se je komaj kaj ustavljal, ura pa je pokazala čas 1 dne, 23 ur in 26 minut (povprečna hitrost 26,36 km/h). Tekmo je zaključilo 63 kolesarjev in kolesark.

Tudi vi ste se podali na to tekmo. Je bila naporna?

Mitja Bezjak: »Letos sem se drugič udeležil Dirke okoli Slovenije in glede na lansko, ko me je bolj zanimalo, kaj pomeni prevoziti takšno razdaljo v enem kosu, je bil letos cilj večji, in sicer izboljšati čas lanske dirke. To mi je tudi uspelo.«

Je res, kot pravijo organizatorji, da gre za preživetje oziroma preizkus samega sebe?

Mitja Bezjak: »Vsak šport ima svojo specifikko in ekstremne preizkušnje so sigurno na nek način preizkus samega sebe. Na takih dirkah pride tudi do veliko odstopov in velik uspeh je že, če dirko končaš. Za ekstremno preizkušnjo moraš poleg dobre fizične imeti tudi dobro psihično pripravo.«

Na koncu ste osvojili 11. mesto. Ste s svojim rezultatom zadovoljni?

Mitja Bezjak: »Z rezultatom sem zadovoljen, ker mi je glede na lani uspelo zmanjšati skupni čas dirke, čeprav je bila daljša. Najpomembnejše je, da sem zmanjšal čas postankov iz lanskih 11 na 5 ur; od tega je bilo 2 uri spanja v skupnih 59 urah dirke.«

Dirka DOS-RAS Extreme se je z dobro organizacijo in dolžino uvrstila v višjo kategorijo dirk pod okriljem mednarodne zveze za ultramaratonsko kolesarjenje, hkrati pa šteje tudi kot kvalifikacijska dirka za Dirko preko Amerike, znameniti RAAM. Se boste udeležili tudi te dirke?

Mitja Bezjak: »Znamenita dirka RAAM je najstarejša ekstremna preizkušnja v kolesarstvu, s tem tudi najiminenitnejša, a dolga kar 4800 km. Teoretično bi morali devetkrat prevoziti razdaljo od Ptuja do Portoroža in nazaj v 9 dneh, od tega bi imeli največ 3 do 4 ure počitka in 20 do 21 ur čiste vožnje na dan. Potem so tukaj še klimatske razmere, temperature med 0 in 50 stopinj in najvišja točka čez 3000 metrov. K temu dodamo minimalno 30.000 evrov stroškov in mesec dni bivanja v Ameriki. Zaenkrat ostajam doma in v bližnji okolici.«

Tortour v Švici

Tudi sedma izvedba ultramaratonske kolesarske dirke Tortour v Švici (od 13. do 16. avgusta) ni minila brez slovenskih udeležencev. Na klasični izvedbi (1000 km in 12 500 višinskih metrov) je

slovenske barve zastopal **Mitja Bezjak**, na krajši verziji Tortour Challenge (540 km in 6900 višinskih metrov) pa sta v kategoriji dvojic nastopila Tadej Blatnik in Aleš Krivec (ekipa The Blek Goat). Konkurenca je bila letos še posebej peštra, saj je v vseh kategorijah nastopilo kar 700 udeležencev.

Letošnja dirka je potekala v slikovitem mestu Neuhausen in v zelo zahtevnih vremenskih pogojih, zaradi katerih so tekmovalci doživljali še dodatno torturo. Temperatura se je na dan prologa povzpela vse do 35 stopinj, kljub temu pa je slovenska dvojica The Blek Goat odlično nastopila, saj je osvojila prvo mesto v kategoriji. Mitja Bezjak je dirko začel iz devetnajste pozicije.

Prva noč dirke je minila v mirnem vremenu, zjutraj pa se je iz zahoda nad tekmovalce zgrnila hladna in deževna fronta z močnimi nevihtami, ki je nad njimi vztrajala vse do konca. Posebej so bile vremenske razmere zahtevne na gorskih prelazih, saj se je trasa kar trikrat povzpela nad 2000 metrov, kjer je bila temperatura krepko pod 10 stopinjami. Sama si niti ne predstavljam, kako bi lahko vozila enkrat v takšni vročini, že čez nekaj minut pa v minusu ... Povejte, kako vam to uspeva?

Mitja Bezjak: »Dirka okoli Švice je po dolžini in pravilih podobna DOS-u, hkrati pa gre za čisto drugo konfiguracijo terena kot pri nas. V Sloveniji je najvišja točka na Vršiču 1611 metrov, v Švici pa smo bili trikrat čez 2000 metrov, in sicer je bila najvišja točka na 2436 m. Dirka ima tudi veliko krajši časovni limit, kar pomeni, da je izredno malo časa za postanke. Zame je bila ta dirka prva ekstremna preizkušnja v tujini, kar pomeni veliko več priprav ne le zame, temveč tudi za spremljevalno ekipo.«

V teh zahtevnih razmerah ste žal morali odstopiti malo po sredini dirke. Kaj se je pripetilo?

Mitja Bezjak: »Prišel sem nekaj čez ponoč in prvih 300 kilometrov je šlo vse po načrtu. Tudi utrujenosti ni bilo, čeprav nas je ponoči ulovil dež, ki je padal še ves naslednji dan. Po 300 kilometrih se je pojavila bolečina v kolenu, s katero sem se boril naslednjih 250 km. Nikakor ni ponehala, ampak se je le še stopnjevala. Tako sem bil po 560 prevoženih km in 27 urah kolesarjenja primoran odstopiti. V tem delu dirke je bil tudi največji del vzponov, ki so dolgi med 20 in 30 kilometri. Tako sem prevozil nekaj čez 9000 višinskih metrov, za preostalih 450 km do cilja pa je ostalo nekje 3500 višinskih metrov. Na dirki nas je v solo kategoriji štartalo 27 kolesarjev, od tega nas je odstopilo 17. Poškodbe so sestavni del športa in jih je treba sprejeti, ko se pojavijo.«

Je bila poškodba huda? Boste lahko nadaljevali?

Mitja Bezjak: »Do poškodbe je prišlo zaradi vnetja kolena, kar pa mi trenutno ne povzroča težav in normalno kolesarim naprej.«

Rekreativno kolesarjenje na ptujskem športnem vikendu

V začetku septembra je potekal ptujski športni vikend. Na rekreativno kolesarjenje so povabili tudi vas.

Mitja Bezjak: »Na povabilo organizatorjev sem šel na štart v Ptuj. Pot je potekala iz Ptuja do Borla ob reki Dravil, tudi čez našo občino. Pot je delno asfaltirana, delno pa makedamska, kar ni primerno za moje kolo, je pa odlična proga za družinsko kolesarjenje ob reki Dravi.«

Nadaljevanje na naslednji strani

Res ste veliko prekolesarili. V vseh teh vaših zgodbah me zanima naslednje: Kaj vas je pripeljalo k temu, da ste se odločili ravno za »ekstremno« kolesarjenje?

Mitja Bezjak: »Če rečem po domače, sem se v tej vrsti kolesarjenja našel. Tukaj si odvisen sam od sebe, od svoje taktike. To ni cestno dirkanje, kjer je veliko taktiziranja, vožnje v skupini in veliko možnosti za padce ter poškodbe; v 3–5 urah dirke moraš dati iz sebe najbolje, kar lahko. V začetku oktobra sem se udeležil cestne dirke v hrvaški Istri, kjer je sodelovalo kar nekaj slovenskih profesionalnih kolesar-

jev in aktualni amaterski svetovni prvak Igor Kopše iz Ptuja. Na 140 km dolgi progi sem dosegel skupno 93. mesto med 160 kolesarji in 22. mesto v kategoriji.«
Koliko časa na teden pa trenirate?

Mitja Bezjak: »Treniram vsaj tri- do petkrat na teden nekje 3 do 4 ure oz. koliko mi dopušča čas, med vikendi pa sledijo daljši treningi med 5 in 8 ur. V zimskem času delam vaje za moč in vozim na trazenjerju, ob vikendih pa izkoristim lepo vreme za trening na cesti.«

Finančna sredstva so tista, ki spremljajo takšno aktivnost. Ali vas sponzorji kljub

odstopom razumejo in podpirajo?

Mitja Bezjak: »Tekmovalni šport zahteva veliko stroškov in to je tudi najtežji del zame, ko je treba prositi in zbirati sredstva za tekmovalništvo. Veliko denarja gre iz družinskega proračuna, kar nekaj pa ga prispevajo sponzorji, brez katerih bi bilo težko sodelovati na dirkah. Seveda pa je tukaj še veliko sorodnikov in prijateljev, ki mi vedno priskočijo na pomoč, ko jih prosim in potrebujem. Rad bi se zahvalil vsem, ki kakorkoli pomagajo pri mojih projektih.«

Kakšni so načrti za prihodnost?

Mitja Bezjak: »Ideje in načrtov je veliko. Letos smo ustanovili Kolesarski klub Miho Team. V zimskem času bomo izvajali pohode po naši bližnji in širši okolici, v planu je tudi izvedba Cycling day kolesarjenja v dvorani, izvedba kronometra (letos je bil to kronometer na Švabovo), glavni cilj pa je udeležba na DOS EXTREM 2016, mogoče še katera od ekstremnih dirk v tujini in še kakšna druga prirediteljev.«
Želim vam, da zastavljene cilje dosežete oziroma jih celo presežete. Hvala za pogovor in še veliko prevoženih kilometrov.

Patricija Majcen

Uspeh pripisujejo redu in disciplini svojih članov

Članska ekipa NK Bukovci je po sedmih odigranih krogih na vrhu lestvice v ptujski Superligi. Ob šestih zmagah (z Ormožem, Bistrico, Središčem, Tržcem, Gerečjo vasjo in Apačami) in enim remiju (s

Stojnci) suvereno zasedamo prvo mesto s petimi točkami naskoka pred drugouvrščeno ekipo.

Glede na to, da smo pred letom dni »trdno« zasedali zadnje mesto v isti ligi,

smo se že v zimskem prestopnem roku odločili, da bo potrebnih nekaj korenitih sprememb v klubu. Ena izmed zelo pomembnih odločitev je bila vsekakor imenovanje Roberta Hojnika za trenerja članske ekipe in seveda pravilno kadrovanje. Hojnik je v ekipo vnesel red in disciplino, fantje pa popolnoma zaupajo njegovemu načinu dela.

Priprave na sezono 2015/16 smo v juliju pričeli s 25 igralci, ko so fantje trenirali štiri- do petkrat tedensko. Sedaj v prvenstvu trener razpolaga z 22 igralci, ki trenirajo trikrat tedensko. V klubu smo zadovoljni tudi z visoko udeležbo na treningih, ki je posledica več dejavnikov (zanimivi treningi, dobra klima med igralci, korekten odnos od/do kluba ...). Vsekakor bi rad izpostavil, da je tudi razsvetljava igrišča veliko doprinesla, da je temu tako.

Seveda uspehi članske ekipe niso pustili ravnodušnih naših zvestih navijačev, ki se vedno v večjem številu vračajo v naš športni park, spremljajo pa nas tudi na gostovanjih. Tukaj naj dodam, da smo na

tekmi v Gerečji vasi videli zares lepo navijaško kuliso, ki so jo pripravili naši navijači »Bukve Legende 1977« (NK Bukovci je bil ustanovljen leta 1977, vse od takrat pa ga spremljajo zvesti navijači, ne glede na to, v katerem rangu tekmovalništva se je nastopalo).

Vedno več navijačev nas sprašuje, kaj bo, če bomo postali prvaki. Sezona se je dejansko komaj začela; čaka nas še kar nekaj tekem v jesenskem delu tekmovalništva, nato še druga polovica spomladi in liga za prvaka (ali obstanek). Pred sezono smo si za cilj postavili zgornjo polovico lestvice oz. potihno upali na vsaj tretje mesto. Trenutno nam dobro kaže, a o tem bomo razglabljali šele prihodnje leto. Kakorkoli se bo prvenstvo razpletlo in kdorkoli bo prvak, bo dolžan razmisliti o tem, da si igralci, ki osvojili prvo mesto, zaslužijo napredovanje v višji rang.

GM

V času, ko smo pripravljali izid časopisa so se odigrale še tri tekme. Bukovci ostajajo na prvem mestu s 23 točkami, Stojnci so na tretjem z 20-imi točkami.

Foto: Gorazd Milinarič

Dobrodelni turnir v malem nogometu

V soboto, 10. oktobra, je v športni dvorani osnovne šole potekal 1. dobrodelni turnir v malem nogometu, ki je bil namenjen zbiranju finančnih sredstev za šolarje, ki se bodo letos udeležili zimske šole v naravi. Glavni pobudnik turnirja je bil poslanec Državnega zbora Andrej Čuš v sodelovanju OORK in župnijsko Karitas. Sodelovalo je 10 ekip, ki so svojo prijavnino namenili otrokom oziroma staršem, ki so socialno ogroženi in se njihovi otroci ne bi mogli udeležiti zimske šole v naravi. Zbralo se je 600€. Sodelujoče ekipe so bile: OŠ Markovci, PGD Markovci, ŠD

Markovci, Ravnatelj, Društvo mladih Vitomarci 1, Društvo mladih Vitomarci 2, KID Student, Mladinski svet Ptuj, Sadjarstvo Lovrec in Poslanci in župani. V ekipi poslancev in županov je bil vratar sam predsednik Državnega zbora dr. Milan Brglez. Zanimivo je bilo gledati igralce v nekaterih ekipah, ki so bili že krepko čez štirideset, vendar so častno igrali z mlajšimi. Dobrodelni nogometni turnir je bil organiziran prvič, poslanec Andrej Čuš pa upa, da bo postal tradicionalen, ravno tako pa si to želijo tudi v RK in Karitasu, ki so seveda bili še kako veseli pobude in

Foto: arhiv

Predaja donacije ravnateljju osnovne šole

sodelovanja mladega poslanca, ki je bil izvoljen tudi v našem okolišju. Zmagovalci turnirja so bili člani Društva mladih Vitomarci 2, drugi Sadjarstvo Lovrec, tretji pa Društvo mladih Vitomarci 1. Prejeli so pokale in zahvale. Poslanec Andrej

Čuš se je potrudil, da je občina poslala vabila vsem društvom v občini za sodelovanje in vabila po gospodinjstvih, da bi ljudje morda s skromnim prostovoljnim prispevkom pomagali. Odziv je bil zelo skromen, saj sta se vabilu odzvali le dve društvi iz občine, ostale je pridobil Čuš. Sicer so športna društva predlagala, da se naslednje leto turnir organizira konec novembra ali decembra, saj še v tem času poteka nogometna liga.

OORK in župnijska Karitas se zahvaljujeta poslancu Andreju Čušu za vse pobude in pomoč pri organizaciji z željo, da se sodelovanje nadaljuje še na drugih področjih. Zahvaljujemo se tudi vsem sodelujočim društvom za njihove prispevke v obliki prijavnin in podjetju Talum in vsem, ki so pomagali na kakršen koli način.

Marija Prelog

Foto: arhiv

Zmagovalna ekipa Društvo mladih Vitomarci 2

Oglašujte v Listu iz Markovcev!

Doseg vašega oglasa v vsako gospodinjstvo občine Markovci.

CENIK OGLASNEGA PROSTORA

- zadnja stran ovitka	250,00 EUR
- 1/1 notranja stran	180,00 EUR
- 2/3 notranje strani	110,00 EUR
- 1/2 notranje strani	80,00 EUR
- 1/3 notranje strani	60,00 EUR
- 1/4 notranje strani	40,00 EUR
- vizitka	20,00 EUR

Spoštovani bralci in oglaševalci, odslej naprej velja novost v ceniku oglaševanja v Listu iz Markovcev: 1 + 1 gratis, torej enega plačate, enega dobite ZASTONJ.

Uredniški odbor

Šola zdravja v Markovcih Čebelarji so praznovali 80-letnico

Od 23. oktobra v Markovcih deluje skupina šole zdravja. Zbiramo se vsako jutro (razen nedelj in praznikov) ob 7.30 na parkirišču pod gasilsko-vaškim domom v Markovcih. Po jutranjem pozdravu začnemo s telovadbo »1000 gibov« in v 30 minutah razgibamo celo telo. Vaje so preproste in primerne za vsakogar in izboljšujejo fizično ter psihično stanje posameznika. Po razgibavanju sledi »pozdrav soncu«. Sonce je generator življenja na Zemlji je v našem znaku, oranžna pa je barva zdravja in je tudi naša barva.

Šola zdravja organizira razna srečanja in predavanja po vsej Sloveniji. Naše skupno vodilo je, da z dobro voljo in gibanjem ohranjamo zdravje in s tem naredimo največ zase in vse okrog nas. Najslabše je, če ne naredimo nič.

Če bo zanimanje tudi po drugih vaseh, verjamem, da se lahko v kratkem ustanovijo nove skupine. Trenutno smo pričeli v manjšem številu, ki počasi narašča.

»Vsak trenutek je lahko nov začetek,« je eno naših vodil, zato vsi, ki želite dobro sebi in drugim, vabljeni, da se nam pridružite in povabite še svoje znance in prijatelje. Učinek je že, če začnete razmišljati o svojem zdravju.

Pavel Horvat

Novi prostori ČD Markovci

Zadnjo soboto v juniju so člani Čebelarskega društva (ČD) Markovci proslavili 80-letnico delovanja društva. Ob tej priložnosti so namenu slovesno predali nove prostore, ki bodo služili za različna čebelarska opravila, najbolj pa za točnejše medu v spomladanskih in poletnih mesecih. Gre za objekt v velikosti dobrih 30 kvadratnih metrov. Vanj so veliko dela vložili člani in simpatizerji društva.

Organizirano delovanje čebelarstva na območju markovske občine sega v leto 1935, ko so ustanovili čebelarsko podružnico sveti Marko niže Ptujja. Po drugi svetovni vojni se je podružnica preimenovala v Čebelarsko družino Markovci. Ta je delovala do leta 1976, ko se je morala zaradi spremembe zakonodaje preimenovati v Čebelarsko društvo Markovci. Prvi predsednik društva je bil Alojz Janžekovič iz Stojncev, ki je bil tudi zadnji predsednik družine, ki je do tedaj delovala 40 let. Takratno društvo je po-

krivalo teren današnjih treh krajevnih skupnosti: Markovcev, Cirkulan in Zavrča. V OŠ Markovci je pod mentorstvom Alojza Solina dolga leta deloval čebelarski krožek. Krožek deluje še danes, vodi ga Marjetka Kocuvan. Delovanje društva je bilo v 80-letni zgodovini sicer nekajkrat prekinjeno. Z ustanovitvijo samostojne občine leta 1998 so se v Markovcih začele aktivnosti za ponovno oživetev organiziranega delovanja čebelarstva. Za predsednika društva so izvolili Mirana Milošiča, ki je bil na tej funkciji 16 let. Povečalo se je tudi število članov in simpatizerjev društva. Pred desetimi leti, ob 70-letnici društva, so razvili društveni prapor, kmalu za tem so začeli aktivnosti za postavitve društvenega čebelnjaka. Leta 2010 je bil cilj dosežen. Ob proslavitvi 75-letnice delovanja je društvo objekt slavnostno predalo namenu. Leta 2013 je vodenje društva za kratek čas prevzel Stanko Kitak. Po nekaj mesecih ga je na predsedniški funkciji zamenjala Matilda Petrovič, ki društvo vodi še danes.

Na slavnostnem dogodku 27. junija so se markovskim čebelarjem pridružili prijatelji čebelarji iz okoliških občin. Prireditve so začeli s himno in slavnostnim mimohodom praporščakov. Sledila sta nastopa Ženske vokalne skupine Florina in klarinetista Jaka Horvata. V nadaljevanju so se predstavili osnovnošolci, ki v OŠ Markovci obiskujejo čebelarski krožek. Predsednica društva je v govoru povzela zgodovino delovanja društva in predstavila aktivnosti v obdobju zadnjega desetletja, ko so gradili društveni čebelnjak in delovne prostore, urejali okolico, zasadili trto in vrsto medovitih rastlin. Zbrane na prireditvi je nagovoril tudi markovski župan Milan Gabrovec, nove delovne prostore je blagoslovil farni župnik Janez Maučec. Na jubilejni prireditvi so podelili tudi vrsto priznanj in odlikovanj.

Število udeležencev se z vsakim dnevom veča

Ponujamo široko paleto medicinskih pripomočkov na naročilnico.

 Nova Reha
Prodaja, izposoja in servis medicinskih pripomočkov

Mlinska cesta 1A, Ptuj
Tel/Fax: 02 782 01 06

GSM: 070 74 99 73
Servis: 070 40 77 79

e-mail: info@novareha.si
www.novareha.si

Zaključek tekmovalne lige ŠRD Markovci v lovu rib s plovcem za leto 2015

ŠRD Markovci za svoje člane poleg osnovne dejavnosti, kot je skrb za čiste vode in ribji zarod, poskrbi tudi za druge aktivnosti (pokalne društvene in odprte tekme, tekmo med vasm, tekmo med občinami, tekmo za ribiškega carja in letos tudi državno prvenstvo za upoko-jence). Za svoje člane organizira tudi ligo tekmovanja v lovu rib s plovcem. Bolj ali manj redno se tega tekmovanja udele-žuje skoraj polovica članov društva. Liga je razdeljena v dva dela: spomla-danski in jesenski del, torej je izvoljen zmagovalec spomladanskega in jesen-skega dela ter skupni zmagovalec. Vsak del tekmovanja obsega 10 tekem, ven-dar za uvrstitev šteje le 7 boljše uvrščenih rezultatov. Spomladanski lige se je pričel 26. aprila in končal 30. junija ter je na njej

bolj ali manj uspešno sodelovalo 40 čla-nov tekmovalcev.

Tretjeuvrščeni je postal Miran ZOREC, drugouvrščeni Janko PETROVIČ, zmago-valet pa je postal Polda PERGER. Tretjega julija je bil zaključek spomla-danskega dela z razglasitvijo rezulta-tov in podelitvijo pokalov prvim trem uvrščenim. Obenem je bil organiziran družabni piknik, na katerega so bili po-vabljeni pripadniki zelene bratovščine, lovci LD Markovci, in člani Konjeniškega društva Nova vas pri Markovcih, ki so se pripeljali z lojtrnim vozom, ki ga niso vlekli konji, kot bi pričakovali, ampak so imeli konje skrite pod pokrovom trak-torja. Bilo je zanimivo, pestro in veselo druženje, kjer so tudi ženske pokazale, da znajo loviti ribe. Morda pa bomo pri-

Tudi ženske so uspešne in dobrodošle v ribiških vrstah.

hodnje leto imeli v društvu tudi kako ri-bičinjo. Od lovcev, pa čeprav smo oboji ljubitelji in varuhi narave, se razlikujemo v tem, da ribiči svoj ulov lahko spustimo nazaj v vodo, lovci pa tega ne morejo storiti in so si zato omislili streljanje na glinaste golobe.

Jesenski del tekmovalne lige se je pri-čel 7. julija in končal 4. oktobra. Pravila in režim je enak spomladanskemu delu, torej 10 tekem, za uvrstitev pa šteje 7 re-zultatsko uspešnejših. Tekmovalo je 40 članov, rezultat jesenskega pa dela gla-si: tretjuvrščeni je bil Marjan PLOŠINJAK, drugouvrščeni Dušan HORVAT, zmago pa je slavil Jože MAJCENOVICH.

Jože Majcenovič je tudi skupni zma-govalec lige ŠRD Markovci za leto

2015, za kar je prejel prehodni pokal. "Vsekakor sem vesel osvojenega prve-ga mesta. Konkurenca je bila zelo huda, vendar mi je s pomočjo izkušenj in ribi-ške sreče uspelo premagati vse sotek-movalce," pravi Majcenovič.

Predsednik tekmovalne komisije Viktor Slameršek dodaja: "Tekmovanja so bila zelo lepo obiskovana, na visokem fer-play nivoju, brez pripomb in pritožb tekmovalcev, saj je poleg tekmovalnega značaja bil cilj predvsem, da se družimo in imamo lepo ter prijetno."

Predsednik društva Branko Kostanjevec se je na zaključku lige 2015 vsem tekmo-valcem zahvalil za udeležbo in prijetno druženje ter vse povabil na ligo 2016.

Ignac HABJANIČ

Prvi trije tekmovalci v jesenskem delu lige 2015

Jože Majcenovič

Državno prvenstvo v lovu rib s plovcem za upoko-jence v Prvencih

Na osnovi vzorno pripravljene in izve-denega tekmovanja v minulih letih (2007 in 2011) je DU Markovci od svoje krovne organizacije (ZDUS) pridobilo možnost or-ganizacije državnega prvenstva upoko-jencev v lovu rib s plovcem, ki ga je izvedlo 17. septembra v sodelovanju s ŠRD Mar-kovci in RD Ptuj pri ribnikih v Prvencih in Rogoznica na Ptuj. Na tekmovanju je so-delovalo 12 ekip, ki so zmagale na izbirnih pokrajinskih tekmovanjih in tako pridobile pravico tekmovali na državnem prvenstvu za prvaka v lovu rib s plovcem. Slučajno pa je nanoslo, da so iz naše PZDU imele pravi-co nastopa kar tri ekipe, in sicer ekipa DU Ptuj kot letošnji pokrajinski zmagovalec, ekipa DU Budina-Brstje kot lanskoletni dr-žavni prvaki in ekipa DU Markovci kot or-ganizator tekmovanja.

Predsednik DU Markovci Anton Majerič pravi: »V DU Markovci se trudimo aktivno sodelovati v pokrajinski (PZDU Spodnjega Podravja) kakor tudi v Slovenski upoko-jenski organizaciji (ZDUS). Prav zato smo se tudi letos odločili, da z organizacijo dr-žavnega ribiškega tekmovanja pomagamo pri soustvarjanju športnih aktivnosti v naši stanovski organizaciji. Sicer je to dokaj velik zalogaj, ker pa uspešno sodelujemo s ŠRD Markovci in RD Ptuj in imamo med upoko-jenci kar nekaj uspešnih ribičev, smo tekmovalje po organizacijski plati izpeljali

brez pripomb nastopajočih ribičev.«

Organizacija je bila na zavidljivem nivoju in tudi po tekmovalni plati ni bilo slabo, saj so »doma« ostala vsa tri prva mesta v ekipni konkurenci, in sicer: 3. mesto ekipa DU MARKOVCI, 2. mesto ekipa DU BUDINA BRSTJE in 1. mesto ekipa DU PTUJ.

Ivan Lesjak iz ekipe DU Markovci je bil abso-lutni zmagovalec v sektorju B in drugouvr-

ščeni posameznik med vsemi tekmovalci.

Ob tej priložnosti se DU Markovci za po-moč ob organizaciji zahvaljuje Občini Mar-kovci, ŠRD Markovci in RD Ptuj.

Fotografije s tekmovanja so dostopne na povezavi <http://www.srd-markovci.si/home/slike>, rezultati pa na <http://www.du-markovci.si/>.

Ignac Habjanič in Branko Kostanjevec

Ekipa DU Markovci s predsednikom društva

Atletsko veteransko tekmovanje

V francoskem mestu Nica so se od 1. do 11. oktobra odvijale Evropske igre veteranov. Slovenija je sodelovala z devetimi atleti veterani v skupno 22 posamičnih nastopih. Med njimi je bil tudi naš občan **Miki Prstec**. Slovenski predstavniki so se izkazali izjemno dobro, saj so osvojili kar 19 odličij, od tega šest prvih mest, sedem drugih mest (Miki Prstec, M55, kroglja - 12,92 m) in šest tretjih mest (Miki Prstec, M55, višina - 150 cm).

Vse čestitke veteranom za dobro pri-pravljenost in tekmovalnost. Več o našem veteranu Mikiju boste lahko prebrali v prihodnji številki Lista iz Markovcev.

PM

Nov defibrilator

Občina Markovci je v teh dneh na-bavila še en defibrilator, ki bo po priporočilo in sklepu štaba civilne zaščite Občine Markovci ter rdečega križa Markovci, nameščen na občinski stavbi.

Civilna zaščita bo kasneje organizira-la tudi predstavitev delovanja defi-brilatorja po vaseh naše občine naj-verjetneje po gasilskih domovih.

90 let Marije Kostanjevec iz Bukovcev

Marija Kostanjevec se je rodila 14. julija 1925 v Markovcih; njen deklinški priimek je bil Ljubec. Svoje otroštvo in mladostna leta je preživela v markovskem Sigetu. Poročila se je v Bukovce in za moža vzela Janeza Kostanjevca.

Kot je bilo nekoč v navadi, so ženske skrbele za dom in kmetijo. Tako je bilo tudi pri Kostanjevčevih. Marija je skrbela za dom, gospodinjstvo in kmetijo. Osrečili so jo trije otroci: Janez, Marija in Branko. Že leta 1972 je izgubila moža in tako ostala sama z otroki na kmetiji. Ni ji bilo lahko, vendar je zmogla. Marija je humana ženska; nekoč je sodelovala pri vseh prireditvah, ki so jih pripravljali gasilci in vaščani, bila je tudi članica pevske skupine in še danes še zelo rada kakšno zapoje. Jesen življenja ji krajša 6 vnukov in 10 pravnukov. Svoj jubilej je praznovala v krogu domačih, ki so ji zaželeli zdravja in poguma še vnaprej.

Foto: BK

BK Slavljenska Marija

90 let Terezije Berlak iz Bukovcev

Terezija Berlak se je rodila 15. oktobra 1925 v Bukovcih z deklinškim priimkom Forštnarič. Živela je z bratoma in sestro v kmečki družini; bila je drugorojena. Šolo je obiskovala v Markovcih. Že v mladosti ji ni bilo lahko, saj njeno družino odpeljali v nemško taborišče, kjer so morali veliko fizično delati. Najprej so bili v Kidričevem, nato so jih prepeljali v Maribor, od koder so pobegnili. Medtem ko jih ni bilo, so jih doma oropali in jim odnesli vse imetje. Ko so se srečno vrnili domov, so se posvetili delu na svoji kmetiji. Leta 1955 se je poročila z Janezom Berlakom iz Bukovcev in leta 1956 se jima je rodila hčerka Slavica.

Terezija je veliko hodila na tržnico skorajda po vsej vzhodni Sloveniji in tudi na Hrvaško. Večinoma se je prevažala s kolesom. Veliko je tudi hodila na delo drugim kmetom. Nikoli ni bila zaposlena, saj je na kmetiji bilo veliko dela, poleg tega je njen mož delal v Nemčiji. Terezija je hitro ovdovela, saj je Janez umrl 1979. leta. Istega leta je dobila prvo vnukinjo, dve leti kasneje pa še drugo. Danes je najbolj srečna, ker še lahko dela na njivi in skrbi, da njena družina ne ostane brez pridelka. Redno hodi v cerkev in obiskuje svoje prijateljice, nekaj dela pa ima tudi s svojimi tremi pravnuki in dvema pravnukinjama.

Foto: BK

Slavljenska Terezija

SB

90 let Rozalije Mlinarič iz Bukovcev

Foto: osebni arhiv

V skromni kmečki družini Franca in Marije Mlinarič, po domače Pri Dominklovih, se je v letih od 1922 do 1936 rodilo osem otrok, najprej tri deklince in potem pet fantov. Pot jih je zanesla po vsej Sloveniji in tudi najmlajša izmed treh hčera, Rozalija, je službo pričela v Ortneku pri Ribnici, potem pa vse do upokojitve delala v Ljubljani. Kljub zaposlitvi v Ljubljani se je domov vračala vedno, ko ji je služba to dopuščala. Ker je bila neporočena in je imela samo hči, je vsa leta skrbelo za očeta in mamo, pa tudi za polja in živino. Po smrti staršev so bratje in sestre prepustili domačijo v last in upravljanje sestri Rozki.

In prav na tej domačiji so se v soboto, 12. septembra, zbrali člani družine Mlinarič. Za srečanje so imeli prav poseben in lep razlog. Rozalija Mlinarič je praznovala 90 let. Še vedno čila in aktivna devetdesetletnica skrbi za kokoši in štiri njive, ki se raztezajo za hišo. Na praznovanju je veselo zaplesala ob zvokih Hišnega ansambla Društva upokojencev Markovci, ki so jo presenetili in razveselili z lepimi domačimi vižami. Že od nekdaj je rada pela in skupaj s sorodniki ter prijatelji so od srca zapeli pesmi, ki jih poznajo še iz rosne mladosti.

Vsi trije še živeči bratje so se ji zahvalili in ji zaželeli vse dobro z naslednjimi besedami. Naša ljuba sestra!

Odkar pomnimo, še iz otroških časov, si nam vsem vedno bila kakor naša druga mama, za kar ti nikoli ne bomo mogli poplačati tvojega truda in skrbi za vse nas, ki smo bili mlajši od tebe, pa tudi vse do danes, ko smo že starejši in smo si ustvarili svoje družine. Še vedno misliš, da moraš ob vsakem prihodu v naš rojstni kraj vsakemu izmed nas podariti, karkoli pač najdeš, samo da bi nam bilo boljše in lepše. Še vedno čutiš po tolikih letih, da nam je treba pomagati. Ne moremo verjeti, da še vse to zmoreš, tako da nam je večkrat kar hudo pri srcu, obenem pa tudi toplo. Čutimo, da smo še vedno tako povezani med seboj kot nekoč, k čemer si ti največ pripomogla. Tudi zato imamo tako čudovito družino, kot je naša. Nazdravljamo ti še na mnoga leta in želimo čim manj trpljenja in veliko zdravja.

DS

Foto: osebni arhiv

Ste v fotografski objektiv ujeli zanimiv motiv? Uredniški odbor Lista iz Markovcev organizira natečaj za najboljšo fotografijo na temo zime.

Vaše fotografije pričakujemo do 10. decembra 2015 na elektronski naslov: markovski.list@gmail.com ali na naslov uredništva Občina Markovci, Markovci 43, 2281 Markovci s pripisom Naj fotografija pomladi.

NAJ FOTOGRAFIJA

»Če delaš s srcem, ni težko.«

Družinska pekarna Kolamerca je v Bukovcih prisotna dobro leto in pol. V svoji ponudbi prodajajo dnevno svež kruh in pekovsko pecivo, burek, pico, gibanico, kekse ter domače testenine. K pogovoru smo povabili lastnika Branka Fideršeka.

Naši občanke in občani pa tudi okoliške občine vas sedaj že poznajo, a vseeno pričniva na začetku vaše poti. Zakaj ravno Bukovci in zakaj ime Kolamerca?

Branko Fideršek: »Izhajam iz Haloz in se s pekarstvom ukvarjam že več kot dvajset let. Ustanoviti pekarno je bila moja želja že od nekdaj. Z ženo sva se odločila, da bova gradila in tako sva iskala primerno lokacijo, ki bi zadostovala temu, da zgradi diva hišo in pekarno v sklopu stanovanja. Po dolgem iskanju sva pristala v Bukovcih. Ob vseh papirjih, ki jih je potrebno urediti, smo pekarno uradno odprli 1. marca 2014. Zakaj ime Kolamerca verjetno večina od vas ve: temu zaselku v Bukovcih pravijo Kolamerca in ker smo želeli imeti ime, ki bi zvenelo čim bolj pristno, smo se naposled odločili za ime Kolamerca.«

Zanima me, kako pri vas poteka peka kruha. Kako se prične vaš delavnik?

Branko Fideršek: »Ker težim k temu, da je izdelek čim bolj svež, čim bolj kvaliteten in ima najmanj aditivov, pričnem z delom okrog pol enajste ure zvečer, ko je na prvem mestu izdelava kruha. Kruh ni samo iz moke, kvasa, soli in vode, temveč izhaja iz dobre volje, ljubezni in ustreznega mesenja. Zaradi moke je bel, polbel in črn, zaradi znanja, priprav in peke pa je vabljen, dober, domač, dišeč – pa naj bo hlebec, štručka ali krajec. Imam stroj za mesenje testa, vse ostalo pa naredim ročno, saj bi s strojnim mešanjem testo izgubilo na kvaliteti. Ko imam narejeno testo, oblikujem hlebčke in jih polagam v zato pripravljene košare, kjer potem čakajo da jih približno ob pol treh dam v pečico. Če želimo, da kruh vsebuje čim manj kvasa, potrebujemo za njegovo pravo vzhajanje več časa. Kar nekaj izdelkov je brez aditivov, če pa je že potrebno, pa poskušam narediti izdelek s čim manj le tega. Pri svojem delu, ne uporabljam konzervansov in barvil. Dela je res ogromno, malo se spi, ampak če delaš s srcem, ni nič težko.«

Na vaših prodajnih policah je moč zaslediti različne izdelke. Kekse, medenjake, izdelke iz listnatega testa, le tega pa men-

da pripravljate sami.

Branko Fideršek: »Res je. V naši ponudbi najdete različne rogljičke z nadevi in tudi brez, zavitke, žepke ipd. Ker vse, kar lahko kupite pri nas, tudi pri nas izdelamo, sem se lotil izdelave testa. Postopek je sicer dolg, ampak je testo veliko bolj kvalitetno in bogatejšega okusa. Po naročilu lahko kupite tudi samo testo. Izdelujemo pa tudi domače navadne (mašinske) kekse, medenjake, različne rogljičke, linške oči, marmeladne žepke idr. Pripravljamo tudi krofe, za pusta seveda, in v božičnem času sadni kruh ter tudi parklje.«

Ob sprehajanju in ogledovanju pekarnice sem naletela na veliko presenečenje. Nudite tudi rezance. Domače, jušne ali široke, tudi čokoladne in pirine ... Ali jih res, vse ki jih prodajate, naredite s tem malim strojčkom za domačo uporabo?

Branko Fideršek: »(Smeh). Da. Vsi rezanci so ročne izdelave, podobno kot v vaših gospodinjstvih. Čim bolj domače in pristno. Včasih je kar naporno, predvsem kadar gre za večjo količino.«

Poleg vseh naštetih dobrot ob sobotah po naročilu ponujate tudi družinske pice in gibanice. Do kdaj je potrebno poklicati za naročilo?

Branko Fideršek: »Enostavno pokličejo eno uro in pol preden jo potrebujemo. Ali v delovnem

času pekarnice od ponedeljka do petka od 5.30 do 16.00, ob sobotah od 6.00 do 12.00. V Markovcih pa delamo od 6.00 do 17.00 ob sobotah od 7.00 do 12.00. Pice in gibanice lahko dvignejo do 15. ure. Po naročilu izdelamo tudi bosmane, srčke, različne številke in druge izdelke za posebne priložnosti.«

Kdo vam je priskrbel vse recepte?

Branko Fideršek: »Izkušnje. Največ sem »izumil« sam; glede na moko in ostale sestavine je včasih potrebno kaj spremeniti. To sem tudi storil in od takrat se svojih receptov držim kot pribito.«

Kam vse potujejo vaši izdelki?

Branko Fideršek: »Trenutno pečem za potrebe prodajalne in za gostilno Pri Ribeku, kjer ponujajo malice. Občasno imam tudi večja naročila za različne občne zборе in druga praznovanja. Izdelki potujejo na vse konce, kamor jih neso naši kupci.«

Po dobrem letu delovanja ste odprli tudi novo poslovalnico v poslovno-stanovanjskem centru v Markovcih. Je ponudba v markovski prodajalni drugačna?

Branko Fideršek: »Tako je. S prvim septembrom smo odprli prodajalno na slabih 45 kvadratnih metrih, kjer ponujamo vedno sveže izdelke kruha in pekovskega peciva, skratka isto, kot ponujamo doma v Bukovcih. Je pa res, da imamo v Markovcih razširjeno ponudbo, in sicer ponujamo hot-doge in hamburgerje, v poletnih mesecih pa točeni sladoled. V prodajalni se lahko kupci osvežijo tudi z ustekleničeni brezalkoholnimi napitki in čokoladnim mlekom.«

Koliko ljudi je zaposlenih v vašem podjetju?

Branko Fideršek: »Trenutno sem sam. Ko smo odprli novo poslovalnico, smo za pomoč poprosili študentke, ki prihajajo na delo, ko jih potrebujemo. V prihajajočih dneh se mi bo pridružil še pek.«

Kakšni so vaši načrti in želje za v bodoče?

Branko Fideršek: »Načrti nam vedno rojijo po glavi, še bolj pa to, kako jih uresničiti. Tudi ideji mi nikoli ne zmanjka, vendar jih veliko ne morem uresničiti predvsem zaradi finančnih sredstev ali pa je slovenska zakonodaja tako naravnana, da je to skoraj nemogoče ali pa vzame enostavno preveč časa in denarja. To seveda ne pomeni, da se ne bomo še naprej trudili za naše kupce. V pekarni želim še povečati prepoznavnost podjetja s pestro in kakovostno ponudbo kruha, pekovskega peciva, testenin in slaščic, s katerimi bom še naprej zadovoljevali želje naših potrošnikov. Poslanstvo podjetja temelji na nujenju kakovostnih izdelkov in zadovoljivih potreb najzahtevnejšim kupcem, fleksibilnosti, inovativnosti in ohranjanju tradicionalnih postopkov.«

Ali želite kaj sporočiti bralkam in bralcem Lista iz Markovcev?

Branko Fideršek: »Želel bi jih povabiti, da naj se oglasijo v kateri od naših dveh poslovalnic in naj se sami prepričajo o naših dobrotah. Naj se radi vračajo, saj s tem dokazujejo, da sem na pravi poti. Vedno se trudim, da bi kupcu ponudil najboljšo kvaliteto po najugodnejši ceni. Naše izdelke si lahko ogledate tudi na facebook strani (<https://www.facebook.com/pekarna.kolamerca>).«

Hvala za pogovor in veliko pekovskih užitekov še naprej.

Patricija Majcen

Kultura slovenske kmečke mize je v zgodovini našega naroda dosegla visoko raven. Ne le po koledarju, tudi po opojnem vonju iz krušne peči je družina takoj vedela, kakšen dan je – navaden delavnik ali praznik. Hlebec kruha v današnjem pomenu besede so spekli Egipčani pred približno 6000 leti. V žrmljah zmleti pšenični moki so dodali sol in vodo iz božanskega Nila in zamesili testo. Do takrat so ljudje jedli žito le v obliki kaše ali pa so grobo zdrobljeno zrnje zmešali z vodo in v žerjavici ali na vročih kamnih pekli mlince. Egipčani zgnetenega testa niso razvlekli, temveč so ga pustili stati in tako je naraščalo ter se napihovalo. Zakaj, tedaj še niso vedeli. Iznajdljivi domačini so si omislili tudi krušno peč in tako postali pravi pekovski mojstri. Rodil se je kruh, nenadomestljivo živilo, ki ima pomembno mesto v naši vsakodnevni prehrani. Običajno ga pripravljamo iz moke, vode, kvasa ali drugega vzhajalnega sredstva in soli. V testo lahko dodamo tudi različne dodatke, s katerimi izboljšamo njegovo kakovost (različne maščobe, mleko, jajca, jogurt ipd.) ali spremenimo njegov okus (mak, začimbe, suho ali sveže sadje, pretlačen krompir, mesnine, sezam, bučna ali sončnična semena, otrobi ipd.). Peka kruha poteka po prastarem principu, ki se ni spremenil niti do danes. Zamesiti testo, ga pregneti, speči, nato pa sveže pečeni hlebec ali štruco narezati na kose je doživetje, ob katerem vsak pravi pek občuti globoko zadovoljstvo. Kvašeno testo prav gotovo sodi v najbolj priljubljeno poglavje pekovske umetnosti. Peka kruha in pekovskega peciva iz te vrste testa ima bogato zgodovino, v kateri je nastala cela vrsta receptov za sladko in seveda tudi slano testo. Nekateri izdelki so preprosti, spet drugi zahtevajo več časa in znanja, okusni pa so prav vsi.

Zeleno mejo v Cirkulanah v dveh nočeh nezakonito prestopilo okoli 2.000 prebežnikov

Več kot dvomesečna begunska kriza na našem območju se še ni zaključila.

Prvi dve veliki skupini nenajavljenih prebežnikov sta t. i. zeleno haloško mejo v občinah Zavrč in Cirkulane (naselje Meje) prestopili že v ponedeljek, 19. oktobra, zvečer. Nekaj sto prebežnikom je v Zavrču streho nad glavo na stadionu, vodo in hrano zagotovil tamkajšnji župan s prostovoljci. Druga številčna skupina migrantov se je v deževni noči napotila po glavni cesti od Borla do Ptujja. Dežurne policijske enote so begunce usmerile na večji parkirni prostor ob trgovini Kmetijske zadruge v Markovcih, kjer so jim predstavniki CZ Markovci in občinskega urada zagotovili topel čaj, priskrbeli so tudi sladkarije za otroke. Ker so se čez noč temperature spustile le na nekaj stopinj nad ničlo, so policisti dojenčkom in otrokom odstopili prostore v službenih vozilih, odrasli pa so po okolici iskali suh les in si kurili ogenj, da so se vsaj malo ogreli. Že ponoči pa so uspeli, da so vsi t. i. begunci bili prepeljani v nastanitveni center v Šentilju.

V torek, 20. oktobra, nekaj pred 22. uro je v bližini Paradiža, na območju občine Cirkulane, državno mejo drugo noč zapored nedovoljeno prestopilo okoli 1000 prebežnikov, ki so jih tja pripeljali s približno 20, tudi dvonadstropnimi avtobusi. Takšno je bilo uradno poročilo PU Maribor, v katerem so poudarili, da o prihodu skupine beguncev hrvaški varnostni organi niso obvestili slovenskih ter da policisti izvajajo postopke za njihov organiziran prevoz v ustrezne centre v Sloveniji. Če ste se v tistih dneh mudili na območju tovarne ADK, ste jih lahko zasledili. Z avtomobilom si se komaj prebil skozi. Skupine so od tam prepeljali v nastanitvene centre po Sloveniji. Migrantov na območju naše občine nismo več zabeležili.

Župan občine Markovci je v svoji izjavi dejal, da bodo v primeru velikih skupin primorani odpreti gasilske domove, župan občine Cirkulane pa je svoje občane seznanil, da naj se v prihajajočih dneh izogibajo migrantov in naj čimbolj zavarujejo svoje imetje ter se zaklepajo.

Sirci ne marajo, da so med njimi tudi taki, ki ne bežijo pred vojno

Marsikaj smo že lahko slišali in prebrali. Vsak ima svoje mnenje. Občani Zavrča so bili po odhodu beguncev presenečeni – negativno. Marsikdo med njimi jih komentira: »Vsi ti ubežniki so o vsem zelo dobro informirani, o vsaki državi

Torkovo jutro pred Kmetijsko zadrugo v Markovcih.

vedo vse pomembne podrobnosti in ne skrivajo svoje namere, da so njihov cilj le socialno močne države, kot so Nemčija, Švica in Švedska, skoraj vsi imajo navigacijske sisteme in polno raznih sodobnih pripomočkov, imajo tudi ogromno denarja ... Nekateri. Spet imamo drugo skupino ljudi, ki so revnejši, ki so zadovoljni že s kosom kruha in skodelico mleka, s kakim sendvičem in s streho nad glavo. Po spremljanju vseh medijev ugotavljajo, da vse, kar v eni državi dobijo, v drugi potem mečejo v stran. Hrano tudi zavračajo, kar pomeni, da niso tako lačni.«

So begunci res begunci ali vodeni ljudje?

Marsikje smo zasledili, da so v skupinah, ki so do sedaj prišle v našo državo, bili v povprečju moški med 30 in 40 let; kar precej skupin je bilo brez žensk in otrok. Ni problem v tem, da begunci prihajajo, problem je, da ostajajo tu.

Migracijska problematika postaja vse hujša varnostna problematika. Migracij bo čedalje več – tudi zaradi vse bolj krutih podnebnih sprememb in ekscesov, ki silijo ljudi k migracijam. Ko bodo obtičali na Balkanu, se bo začelo dogajati marsikaj. Države ne bodo sposobne,

da bi za njih ustrezno poskrbele in priseljenci bodo vse bolj nervozni in vsiljivi. Začeli se bodo vlomi, kraje, izsiljevanja, itd. Poglejte primere iz Italije in Francije, pa čeprav je tam gospodarska situacija veliko boljša. Tam se to dogaja že več kot pol leta. Na koncu bo, bogvedaj, pripeljalo do tega, da bodo balkanske države vse te emigrante začele porivati nazaj v Grčijo, ki pa jih ne bo več hotela sprejeti. Obtičali bodo tukaj in naraščala bo nestrpnost. Pa ne naša, ampak njihova. Kako bomo mi potem ločili terorista ali begunca ali migranta?

PM

Preživel sem noč z begunci

Bil je deževen ponedeljek večer, 19. oktobra, ko sem bil aktiviran iz regijskega centra.

Ob vpoklicu sva si skupaj z občinskim delavcem Brankom Zorkom ogledala kraj dogodka na obeh lokacijah v Markovcih pri kmetijski zadrugi in v Stojncih na nogometnem igrišču. Prizor na obeh točkah je bil grozen in posledično tudi katastrofalen, saj smo vsi pričali, kaj so ti popotniki pustili na obeh omenjenih lokacijah in ob cesti od Stojncev do Markovcev, da ne govorim o nezadovoljstvu in pritiskih beguncev. Številka beguncev je bila velika: v Markovcih preko 350 in v Stojncih več kot 450. V pohodu je bilo zelo veliko otrok, veliko jih je bilo samo v nogavicah, bil je jok in stok ... Skupaj s policijskima poveljnikoma smo naredili načrt kako pomagati beguncem, ki so bili pod milim nebom na dežju, na prostem. Razmišljali smo, da jih do prihoda avtobusov, ki jih bodo odpeljali v Šentilj, nastanimo v gasilski dom v Markovcih. Dobro sem se zavedal, kakšno razdejanje bo tudi tam, zato sva se s poveljnikom dogovorila, da kljub nemogoči situaciji počakamo avtobuse na obeh lokacijah. Begunci so sami poskrbeli za vsaj malo toplote, kurili so vse, kar so imeli: od oblek, odev, plastike ... Od dima so nekateri bili omamljeni. Potrebna je bila tudi nujna medicinska pomoč. Bilo je grozno ... Na eni strani pritisk, grdo vedenje predvsem mladih, na drugi strani nemočne matere otrok in starejših oseb.

Potrebno je predvsem pomagati, ne glede na to, ali nam to odgovarja ali ne. Z Zorkom sva se dogovorila, da jim priskrbimo vsaj topel čaj. Skuhalo nam ga je gostinstvo Gastro; bilo ga je dovolj, da smo lahko pogreli tudi potrpežljive policiste. Velika zahvala gre policistki in policistu iz policijske postaje Gorišnica, ki sta nama bila v veliko pomoč; pripeljala sta čaj in nam ga pomagala tudi razdeliti. Ob pol dveh zjutraj so bili vsi postreženi.

Moram tudi poudariti zelo humano gesto g. Darka Plohla, direktorja podjetja Han d. o. o, ki je poklical okrog polnoči in ponudil pomoč. Pripeljal in razdelil je sladkarije. Vse skupaj je bilo poravnano iz občinskega proračuna, tako da je tudi naša občina pomagala in v primeru novih prihodov še bo.

Občani, pomagajte beguncem, pazite na svoja premoženja in bodite pozorni. Če kaj opazite, pokličite številko 113.

Ivan Golob
poveljnik civilne zaščite

